

**Diagnoza implementacji
Kompetencji Kluczowych
w kontekście potrzeb i uwarunkowań
lokalnych i regionalnych
oświaty i rynku pracy**

**Zespół Szkół Ekonomicznych
im. Jana Pawła II w Staszowie**

Opracował Jan Ungeheuer

Spis treści

Diagnoza implementacji Kompetencji Kluczowych w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy Zespół Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II w Staszowie	1
WSTĘP	3
I. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY	5
I.1 Położenie geograficzne	5
I.2 Krótki opis bazy dydaktycznej szkoły	7
I.3 Charakterystyka uczniów szkoły	8
I.4 Charakterystyka kadry pedagogicznej	21
I.5 Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu KK i zawodowych	42
II. KOMPETENCJE KLUCZOWE I ZAWODOWE	43
II.1 Efekty kształcenia	43
II.1.1 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie przedsiębiorczości	45
II.1.2 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie technologii informacyjnej i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych	46
II.1.3 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie matematyki	49
II.1.4 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie języków obcych	50
Efekty kształcenia kluczowych kompetencji z języka rosyjskiego	51
Efekty kształcenia kluczowych kompetencji z języka niemieckiego	52
II.2 Kompetencje zawodowe uczniów i absolwentów	53
II.3 Kompetencje kluczowe a kompetencje zawodowe	65
III. RYNEK PRACY	67
III.1 Regionalny rynek pracy w aspekcie specjalności zawodowych placówki	67
III.2 Kompetencje Kluczowe a rynek pracy	68
III.3 Funkcjonowanie absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy.	68
IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH	70
IV.1 Prognozy demograficzne	70
IV.2 Współpraca szkoły z zakładami pracy	72
V. WNIOSKI I REKOMENDACJE	83

WSTĘP

Diagnoza implementacji Kompetencji Kluczowych w kontekście potrzeb i uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy została opracowana na potrzeby projektu „Szkoła Kluczowych Kompetencji. Opracowanie i wdrożenie programów rozwoju szkół Polski Wschodniej” i stanowi materiał wyjściowy do pracy nad przygotowaniem zmian w obowiązujących programach nauczania i opracowaniem programów zajęć dodatkowych celem właściwego kształtowania kompetencji kluczowych określonych w zaleceniach Parlamentu Europejskiego. Celem niniejszego opracowania była analiza i ocena działań szkoły w kontekście potrzeb oraz uwarunkowań lokalnych i regionalnych oświaty i rynku pracy oraz charakterystyka uwarunkowań lokalnych i regionalnych szkoły.

Do badania wybrano ze szkoły i jej otoczenia następujących przedstawicieli:

- uczniów z techników i szkół zawodowych poszczególnych poziomów kształcenia (uczniowie klas I, II, III i IV);
- nauczycieli przedmiotów zawodowych i ogólnokształcących;
- rodziców;
- organu prowadzącego;
- lokalnych i regionalnych zakładów pracy;
- „sojuszników” szkoły (instytucje współpracujące, organizacje pozarządowe);
- kierownictwo placówki.

Podczas badania wykorzystywano następujące metody prowadzenia diagnozy:

- analiza dokumentów;
- wywiad;
- analiza istniejącej sytuacji szkoły;
- analiza uwarunkowań środowiskowych szkoły;

Podstawowym narzędziem badawczym do zebrania informacji odnośnie funkcjonowania szkoły w zakresie analizowanych zagadnień była analiza SWOT. Opisu wyników analizy SWOT dokonano w punktach opisujących badany obszar.

Badanie przeprowadzono w ten sposób, że ww. respondenci wypełniali wszystkie arkusze analizy SWOT, z których każdy zawierał problematykę innego obszaru. Po

wypełnieniu arkuszy przez respondentów zebrano i opracowano informacje w nich zawarte oddzielnie dla każdego obszaru i każdej grupy respondentów.

Kolejnym krokiem było dokonanie analizy dokumentów traktujących o prognozach demograficznych, rozwoju lokalnego, regionalnego, polskiego i światowego rynku pracy, w szczególności Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Staszowskiego na lata 2000-2015. Z kolei przeprowadzono wywiady z pracodawcami, pracownikami organu prowadzącego i zastępcami dyrektora szkoły odnośnie problemów szkoły i pracodawców, które powinny być brane pod uwagę przy opracowywaniu programów Kluczowych Kompetencji. Zebrany materiał posłuży nie tylko do realizacji programu „Szkoła Kluczowych Kompetencji”, ale również do innych dokumentów szkoły wprowadzanych celem poprawy jakości pracy szkoły.

I. CHARAKTERYSTYKA SZKOŁY

I.1 Położenie geograficzne

Zespół Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II w Staszowie znajduje się w siedemnastotysięcznym mieście Staszowie, które to miasto jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej oraz powiatu. Staszów leży w Niece Połanieckiej stanowiącej część Pasma Wygiełzowskiego najstarszych gór w Polsce – Gór Świętokrzyskich. Administracyjnie Staszów należy do województwa świętokrzyskiego i leży w południowo-wschodniej jego części. W skład powiatu staszowskiego wchodzi 3 gminy miejsko-wiejskie i 5 gmin wiejskich. Łącznie powiat zajmuje powierzchnię ok. 925 km² przy gęstości zaludnienia ok. 80 osób/ km². Według danych statystycznych z 2006 r. powiat staszowski zamieszkuje ok. 74.000 osób, z czego zdecydowana większość, bo ponad 48.000 to mieszkańcy wsi. Powiat posiada niewielki, bo ok. 38 procent zurbanizowania.

W powiecie staszowskim znajduje się szereg atrakcyjnie położonych miejscowości i liczne obiekty historyczne oraz pomniki przyrody. W latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych tereny te słynęły z kopani siarki w pobliskim Grzybowie. Wówczas następował bujny rozwój miasta i napływali do niego nowi mieszkańcy. Wraz z przemianami gospodarczo-politycznymi, które zaszły w Polsce na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia doszło do zminimalizowania wydobycia siarki i wzrostu bezrobocia. Stopniowo upadały zakłady przemysłowe. Rozwijał się natomiast przemysł odzieżowy skupiony wokół dwóch dużych zakładów – Modaru i Vistuli. Następowały również zmiany w strukturze własności wielu zakładów i upadek państwowych zakładów rolnych. Zaczęła stopniowo rozwijać się drobna przedsiębiorczość i handel, a następnie powstawały zakłady gastronomiczne, hotelarskie i usługowe. Powiat staszowski zaczął inwestować w reklamę swoich atrakcyjnie położonych ośrodków i stopniowo przekształcał się w rejon atrakcyjny turystycznie. Możliwe to było dzięki ciekawej historii regionu i zachowanym licznym pamiątkom po znakomitych rodach Popielów, Radziwiłłów, Kołłątajów. Odnowiono pałac w Kurozwałkach, pałac w Rytwianach, obiekty pustelnicze po Kamedułach Bosych w pustelni złotego lasu w Rytwianach, wyremontowano dworek Kołłątajów, w którym mieści się do dzisiaj szkoła podstawowa, trwa odbudowa obiektów radziwiłłowskich

w Sichowie Dużym. Wszystko to przyczyniło się do zmian w strukturze zatrudnienia. Nagle okazało się, że w powiecie staszowskim potrzeba bardzo dobrze wykształconych kucharzy i hotelarzy. Jeszcze w latach osiemdziesiątych taki pomysł byłby uważany za absurdalny. W latach dziewięćdziesiątych powstałe huty szkła otworzyły możliwość zatrudnienia osób z branży szklanej. Warto zaznaczyć, że Staszów znajduje się w odległości ok. 60 km od Kielc, 30 km od Opatowa, 55 km od Sandomierza i 120 km od Krakowa. Te stosunkowo niewielkie odległości, mnogość dworców, pałaców i innych obiektów historycznych, a także pięknie położone stawy golejowskie i jezioro Chańcza stwarzają możliwość atrakcyjnego wypoczynku na łonie przyrody połączonego ze zgłębianiem historii Polski i znakomitych rodów Popielów i Radziwiłłów oraz spuścizny religijnej. Stwarza to dla szkoły szansę na rozwój nowych kierunków kształcenia a dla uczniów zdobycie zawodu i w konsekwencji ciekawej pracy. Ciągle zbyt mało jest gospodarstwa agroturystycznych i prywatnej inicjatywy idącej w kierunku stworzenia dobrych warunków wypoczynku i rekreacji. Pewne starania podejmowane są przez stowarzyszenia i fundacje, jednak ze względu na brak systematycznego finansowania ograniczają się do działalności doraźnej. Zachodzi pilna potrzeba edukacji agroturystycznej. Jest to wyzwanie dla szkół ponadgimnazjalnych z powiatu staszowskiego.

Zespół Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II w Staszowie mieści się przy ulicy Szkolnej 11. W jego skład wchodzi dwa budynki połączone łącznikiem. Jeden z budynków, w którym mieści się 14 sal lekcyjnych, siłownia i pomieszczenia administracyjne jest budynkiem powstałym w latach sześćdziesiątych ubiegłego stulecia. Został on wyremontowany z zewnątrz. Zrobiono ocieplenie obiektu, wykonano nowe tynki, dach i wymieniono stolarkę okienną. Obecnie przygotowywana jest dokumentacja projektowo-kosztorysowa na kapitalny remont wewnątrz tego budynku. Starostwo Powiatowe w Staszowie uznaje tę inwestycję za priorytet i występuje o środki finansowe na ww. prace. Drugi budynek został oddany do użytku pod koniec 2005 r. i jest w bardzo dobrym stanie technicznym. Wyposażony jest w nowe meble szkolne. W jego skład wchodzi siedem pracowni przedmiotowych, biblioteka szkolna sala gimnastyczna z pełnym zapleczem i pomieszczenia administracyjne.

Z powodu zmian kierunków kształcenia szkoła nie jest dobrze wyposażona w pomoce dydaktyczne, gdyż większość z nich stanowią środki dydaktyczne z lat siedemdziesiątych XX wieku. Szkoła dysponuje co prawda dwoma pracownikami internetowymi

pozyskanymi z MEN, jedną komputerową pracownią symulacyjną, trzema pracownikami bibliotecznymi oraz przenośnym sprzętem komputerowym i audiowizualnym lecz jest to niewystarczające na ponad 600 uczniów aktualnie pobierających naukę w szkole. Szkoła podłączona jest do sieci Internet za pomocą neostrady, jednak do placówki doprowadzone jest łącze światłowodowe. Z informacji pozyskanych z Politechniki Świętokrzyskiej wynika, że umowy na korzystanie z ww. łącza światłowodowego będą podpisywane już w maju tego roku.

Konieczne jest wyposażenie pracowni szkolnych w nowoczesne pomoce dydaktyczne i sprzęt szkolny pozwalający na efektywne kształcenie młodzieży. W XXI wieku nie możemy bazować na środkach dydaktycznych sprzed pół wieku, stąd starania dyrekcji szkoły o wyposażenie placówki w nowoczesne pomoce dydaktyczne. Praca w szkole prowadzona jest na jedną zmianę.

1.2 Krótki opis bazy dydaktycznej szkoły

Zespół Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II w Staszowie mieści się przy ulicy Szkolnej 11. W jego skład wchodzi dwa budynki połączone łącznikiem. Jeden z budynków, w którym mieści się 14 sal lekcyjnych, siłownia i pomieszczenia administracyjne jest budynkiem powstałym w latach sześćdziesiątych ubiegłego stulecia. Został on wyremontowany z zewnątrz. Zrobiono ocieplenie obiektu, wykonano nowe tynki, dach i wymieniono stolarkę okienną. Obecnie przygotowywana jest dokumentacja projektowo-kosztorysowa na kapitalny remont wewnątrz tego budynku. Starostwo Powiatowe w Staszowie uznaje tę inwestycję za priorytet i występuje o środki finansowe na ww. prace. Drugi budynek został oddany do użytku pod koniec 2005 r. i jest w bardzo dobrym stanie technicznym. Wyposażony jest w nowe meble szkolne. W jego skład wchodzi siedem pracowni przedmiotowych, biblioteka szkolna sala gimnastyczna z pełnym zapleczem i pomieszczenia administracyjne.

Z powodu zmian kierunków kształcenia szkoła nie jest dobrze wyposażona w pomoce dydaktyczne, gdyż większość z nich stanowią środki dydaktyczne z lat siedemdziesiątych XX wieku. Szkoła dysponuje co prawda dwoma pracownikami internetowymi pozyskanymi z MEN, jedną komputerową pracownią symulacyjną, trzema pracownikami bibliotecznymi oraz przenośnym sprzętem komputerowym i audiowizualnym lecz jest to niewystarczające na ponad 600 uczniów aktualnie pobierających naukę w szkole. Szkoła

podłączona jest do sieci Internet za pomocą neostrady, jednak do placówki doprowadzone jest łącze światłowodowe. Z informacji pozyskanych z Politechniki Świętokrzyskiej wynika, że umowy na korzystanie z ww. łącza światłowodowego będą podpisywane już w maju tego roku.

Konieczne jest wyposażenie pracowni szkolnych w nowoczesne pomoce dydaktyczne i sprzęt szkolny pozwalający na efektywne kształcenie młodzieży. W XXI wieku nie możemy bazować na środkach dydaktycznych sprzed pół wieku, stąd starania dyrekcji szkoły o wyposażenie placówki w nowoczesne pomoce dydaktyczne. Praca w szkole prowadzona jest na jedną zmianę.

I.3 Charakterystyka uczniów szkoły

W skład Zespołu Szkół Ekonomicznych w Staszowie wchodzi cztery typy szkół: liceum ogólnokształcące, liceum profilowane, technikum i zasadnicza szkoła zawodowa. Liczba uczniów wynosi 618, zaś ich liczbę w poszczególnych typach szkół przedstawia poniższa tabela.

Poz.	Dane	Składowa				Suma końcowa
		LO-ZSE	LP-ZSE	T-ZSE	ZSZ-ZSE	
1	Liczba uczniów	32		154	25	211
	Liczba oddziałów	1		5	1	7
	Średnia liczba uczniów	32,00		30,80	25,00	30,14
2	Liczba uczniów	27		159	53	239
	Liczba oddziałów	1		5	2	8
	Średnia liczba uczniów	27,00		31,80	26,50	29,88
3	Liczba uczniów		58	49		107
	Liczba oddziałów		2	2		4
	Średnia liczba uczniów		29,00	24,50		26,75
4	Liczba uczniów			61		61
	Liczba oddziałów			2		2
	Średnia liczba uczniów			30,50		30,50
Liczba uczniów, Razem		59	58	423	78	618
Liczba oddziałów, Razem		2	2	14	3	21
Średnia liczba uczniów, Razem		29,50	29,00	30,21	26,00	29,43

Wyniki analizy SWOT

Obszar: charakterystyka uczniów – znajomość wymogów, potrzeb i prognoz rynku pracy

Dyrekcja szkoły

Silne strony:

- możliwość zdobycia pełnego średniego wykształcenia na poziomie technikalnym w zawodach dających duże szanse znalezienia pracy lub kontynuowania nauki w połączeniu z mobilnością zawodową,
- możliwość udoskonalenia: znajomości posługiwania się językiem ojczystym w mowie i piśmie, dobrej znajomości języka obcego,
- możliwość rozwijania umiejętności zawodowych, w tym obsługiwanie nowoczesnych urządzeń technicznych, posługiwania się sprzętem komputerowym i jego oprogramowaniem, korzystania z Internetu, rozwijania własnych zainteresowań,
- uczniowie naszej placówki mają możliwość pogłębiania umiejętności nie tylko w czasie obowiązkowych zajęć edukacyjnych, ale i w czasie zajęć pozalekcyjnych, konsultacji i dodatkowych lekcji przygotowujących do udziału w konkursach, olimpiadach, egzaminu maturalnego i zawodowego,
- uczniowie odbywają praktyki zawodowe, praktyczną naukę zawodów w trakcie której zapoznają się z wymaganiami formułowanymi przez pracodawców wobec przyszłych kandydatów do pracy;

Szanse:

- umiejętne wykorzystanie możliwości płynących ze współpracy ze szkołami z państw Unii Europejskiej,
- zdobywanie w związku z powyższym doświadczeń i umiejętności o znaczeniu ogólnoludzkim – otwartości, tolerancji, empatii, samodzielności,
- uczniowie są mobilni i przedsiębiorczy w życiu społecznym,
- uczniowie potrafią poruszać się na rynkach pracy UE,
- uczniowie w procesie kształtowania pobudzają aspiracje zawodowe;

Słabe strony:

- ograniczenia małomiasteczkowe (uboga oferta kulturalna, brak możliwości z korzystania z różnorodnej gamy zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych),

- ubogi rynek pracodawców zawężający możliwości wyboru ciekawych ofert praktyk i współpracy,
- niski poziom ambicji uczniów,
- brak wiary w swoje możliwości i motywacji do rozwijania swoich zdolności;

Zagrożenia:

- likwidacja zakładów pracy (ograniczenia miejsc praktyk, wzrost bezrobocia, obniżenie stopy życiowej rodzin),
- zmiany rynku pracy niewspółgrające ze zmianami szkolnictwa zawodowego,
- brak czasu i możliwości na walkę z zagrożeniami czyhającymi na młodego człowieka
 - nikotynizm, alkoholizm, agresja...
- postawy społeczne,
- niskie poczucie własnej wartości, niechęć samorealizacji;

Nauczyciele

Silne strony

- uczniowie otrzymują podstawową wiedzę o świecie i zmieniających się w nim warunkach,
- uczniowie mają dostęp do informacji o rynku pracy poprzez Internet, spotkania z przedstawicielami PUP i pracodawcami,
- uczniowie realizują naukę porozumiewania się w trzech językach obcych w tym poznają słownictwo typowe dla wybranego zawodu,
- uczniowie umiejętnie i krytycznie wykorzystują technologię informacyjną do celów uczenia się i poszukiwania informacji o potrzebach i wymaganiach rynku pracy,
- uczniowie odbywają praktyki zawodowe w trakcie których zapoznają się z wymaganiami pracodawców wobec kandydatów do pracy,
- szkoła dostosowuje kierunki kształcenia do zmieniających się wymogów i potrzeb rynku pracy,
- szkoła stwarza możliwości rozwoju uczniom umiejętności i kompetencji kluczowych poprzez organizowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych z przedmiotów maturalnych oraz zawodowych,
- organizacja imprez i uroczystości,
- zaangażowanie się w wolontariat,

- wyjazdy na obozy, praktyki zawodowe, oraz praktyczna nauka zawodu pozwalają lepiej poznać wymogi i potrzeby rynku pracy,
- uczeń ma możliwość wyrównywania i rozwijania swoich umiejętności kluczowych,
- udział w konkursach i olimpiadach,
- uczniowie korzystają z programów unijnych,
- niektóre pracownie są właściwie wyposażone np. informatyczna,
- remontowanie lokali placówki oświatowej,
- stypendia dla uczniów biednych,
- uczeń jest świadomy potrzeb na rynku pracy, ma możliwości rozwijania swoich zainteresowań i zdobycie średniego pełnego wykształcenia oraz zawodu,
- zdobywa gruntowne umiejętności ogólnokształcące,
- wysoka średnia ocen z uczniowskich praktyk zawodowych,
- duża liczba zajęć, na których uczniowie poznają wymogi i prognozy rynku pracy,
- bogata oferta edukacyjna,
- nowe specjalności zgodnie z potrzebami rynku pracy (np. logistyk, hotelarz),
- uczeń potrafi zaprezentować się na rynku pracy,
- znajomość języków obcych,
- kształtowanie postaw przedsiębiorczych,
- reprezentowanie szkoły na różnego rodzaju imprezach i uroczystościach pozwala na odpowiednie rozwijanie umiejętności autoprezentacji i kształtowanie postaw;

Szanse

- uczniowie potrafią ocenić swoje szanse na rynku pracy,
- łatwiejszy start młodzieży na rynkach pracy UE, dzięki znajomości języków obcych
- uczniowie wykazują się przedsiębiorczą postawą zarówno w życiu osobistym jak i społecznym,
- wyposażenie uczniów w procesie kształcenia w kompetencje umożliwiające zaspokojenie aspiracji zawodowych,
- poznanie pracy zawodowej i wymagań jakie stawia pracodawca na danym stanowisku pracy,
- „lepszy” start w dorosłe życie,
- szanse na znalezienie dobrej pracy,
- kształtowanie i rozwijanie kompetencji zawodowych i kluczowych,

- wyrównywanie szans edukacyjnych i łagodzenie dysproporcji pomiędzy małymi miejscowościami a dużymi aglomeracjami,
- uczniowie korzystając z programów unijnych mają szansę na ukierunkowany rozwój,
- wybór kierunku kształcenia zgodnie z potrzebami rynku,
- właściwe przygotowania praktyczne,
- możliwość dalszej nauki,
- możliwość pracy w swoim zawodzie,
- szansa na zatrudnienie absolwenta szkoły w zakładzie, w którym odbywał praktykę zawodową,
- możliwość zdobycia pracy w przyszłości w sektorze usług,
- doskonalenie umiejętności obsługi komputera i pozyskiwanie wiedzy informatycznej,
- przygotowanie uczniów do autoprezentacji,
- przygotowanie uczniów do podjęcia nauki lub działalności gospodarczej;

Słabe strony

- młodzież często nie myśli poważnie o przyszłości, nie zdaje sobie sprawy z wazkości podejmowanych wyborów przy planowaniu swojej kariery,
- uczniowie nie potrafią ocenić swoich szans na rynku pracy,
- mała liczba pracowni przedmiotowych, w których uczeń mógłby wykonywać doświadczenia, łączyć teorię z praktyką,
- niski wyniki egzaminów przedmiotów zawodowych,
- niskie potrzeby samorealizacji, innowacyjności i przedsiębiorczości u uczniów,
- brak umiejętności logicznego myślenia,
- niskie umiejętności czytania ze zrozumieniem,
- zmniejszające się możliwości intelektualne uczniów,
- środowisko z małą ilością zakładów pracy,
- nie wszystkie pracownie są odpowiednio wyposażone,
- brak doświadczeń praktycznych,
- brak zainteresowania wymogami, potrzebami i prognozami rynku pracy uczniów klas młodszych,
- uczniowie zbyt późno rozpoczynają planowanie ścieżki zawodowej,
- małe zainteresowanie uczniów uczelniami technicznymi i kierunkami matematyczno-fizycznymi,

- nabór uczniów z niską średnią ocen,
- nieprawidłowy wybór specjalności wynikający z braku umiejętności oceny własnych możliwości,
- mała liczba osób podejmujących studia dzienne na „dobrych” uczelniach,
- brak motywacji do „inwestowania” w siebie,
- uboga oferta pracy w naszym regionie,
- brak wystarczających środków finansowych na prowadzenie dodatkowych zajęć rozwijających zainteresowania uczniów,
- niechęć do wszelkich zmian i inwestowania w siebie;

Zagrożenia:

- wybory uczniów mogą być nierzadko podyktowane presją rówieśniczą, młodzieńczym zapałem, nie być do końca przemyślane, co na dłuższą metę może doprowadzić do rozczarowań, zniechęcenia w rozwijaniu swoich kompetencji,
- wzrost liczby zawodów deficytowych w szczególności inżynierów,
- brak środków finansowych na edukację i na rozwój zainteresowań pozaszkolnych, w tym wpływ pogarszającej się sytuacji na rynku pracy,
- niedostosowanie uczniów do potrzeb współczesnego rynku pracy,
- brak perspektyw znalezienia pracy w zawodzie,
- brak perspektyw rozwoju edukacyjnego i zawodowego absolwentów,
- brak odpowiednich postaw przedsiębiorczych, innowacyjnych, społecznych,
- słaba sytuacja finansowa w większości rodzin, zmuszająca dzieci do rezygnacji z dalszej nauki na rzecz pracy zarobkowej,
- oferta edukacyjna naszej placówki może okazać się nietrafiona,
- spadek liczby uczniów ze względu na niską stopę życiową lokalnego środowiska,
- niechęć do zmian, do przekwalifikowania się,
- pogarszająca się sytuacja gospodarcza w kraju,
- wzrost bezrobocia,
- brak perspektyw dla młodych ludzi;

Uczniowie

Silne strony:

- udział w konkursach i olimpiadach,

- uczniowie chcą się uczyć i pozyskiwać nową wiedzę oraz chcą się doskonalić i rozwijać,
- zdobywanie wiedzy praktycznej podczas praktyki zawodowej,
- ambitni uczniowie chcą się rozwijać i zdobywać nowe doświadczenia,
- zdobywanie wiedzy praktycznej podczas praktyk zawodowych,
- na przedmiotach zawodowych, np. na podstawach przedsiębiorczości uczniowie wiele dowiadują się o rynku pracy,
- uczniowie znając potrzeby i prognozy rynku pracy mogą wybierać ciekawe kierunki kształcenia,
- uczniowie posiadają wiedzę o rynku pracy dzięki szkole, Internetowi, gazetom,
- nie ma problemów ze zdobyciem informacji o rynku pracy,
- szkoła dobrze przygotowuje uczniów do wykonywania zawodu,
- dzięki zajęciom dodatkowym można lepiej przygotować się do wejścia na rynek pracy,
- duża wiedza uczniów z przedmiotów zawodowych,
- uczniowie dobrze znają język angielski,
- nauka w technikum ekonomicznym daje możliwość znalezienia dobrej pracy,
- możliwość znalezienia pracy dzięki bardzo dobremu przygotowaniu uczniów w szkole (znajomość matematyki, zasad rachunkowości, przygotowanie pod względem wymogów),
- prowadzenie dyskusji przez Samorząd Uczniowski na tematy ekonomiczno-społeczne,
- liczne uczestnictwo uczniów w spotkaniach organizowanych przez szkołę z osobami z Powiatowego Urzędu Pracy w Staszowie;

Szanse:

- większa wiedza daje większe możliwości znalezienia pracy,
- rozwijanie swoich możliwości i talentów,
- zdobywana dobra wiedza ekonomiczna umożliwi podjęcie pracy w wymarzonym zawodzie,
- rozwijanie zainteresowań i zdobywanie doświadczeń,
- organizowanie ćwiczeń tematycznych,
- dobra orientacja uczniów o tym, co dzieje się na rynku pracy,
- pomoc urzędu pracy w znalezieniu pracy, stażu i praktyk,
- możliwość pracy po szkole zawodowej,

- możliwość nawiązania kontaktu przez szkołę z przedsiębiorcami,
- znalezienie dobrej pracy,
- praca za granicą daje większe możliwości,
- możliwość gruntownego wykształcenia,
- dobre wykształcenie w szkole szansą na znalezienie pracy,
- Unia Europejska przeznacza środki finansowe na dofinansowanie szkół,
- rozwinięcie i pogłębienie zainteresowań uczniów, którzy są zainteresowani inicjatywami szkoły,
- znajomość i dokonanie świadomego i dobrego wyboru zawodu, pracy;

Słabe strony:

- koncentracja na jednej dziedzinie nauki, np. na ekonomii,
- nie na każdym profilu uczniowie mogą wystarczająco dużo dowiedzieć się o rynku pracy,
- ze względu na ograniczenia finansowe nie wszyscy mogą mieć dostęp do Internetu,
- uczniowie szkół ogólnokształcących mają mniejsze szanse na podjęcie pracy,
- mała wiedza matematyczna uczniów,
- słaba znajomość języków obcych,
- większość uczniów musi dojeżdżać do szkół; są problemy z połączeniami,
- brak dostępu uczniów do mediów w domu;

Zagrożenia:

- nadmierna podaż ekonomistów na rynku pracy,
- brak środków do życia,
- zbyt niski nacisk na naukę w szkole zawodowej,
- w pobliżu szkoły nie ma dużym firm oferujących pracę,
- ze względu na małe środowisko ograniczone możliwości pozyskania dobrej pracy,
- dynamicznie zmieniający się rynek pracy,
- trudności ze znalezieniem pracy,
- brak rozwiniętego przemysłu przetwórczego;

Rodzice

Silne strony:

- otwarcie szkoły na wprowadzanie nowych kierunków kształcenia,
- umiejętność dostosowania swoich zainteresowań do ulubionego zawodu,

- zapoznanie z ofertami wyższymi uczelni,
- nauka wybranego języka obcego,
- uczeń zna własną osobowość i kształtuje umiejętności w kontaktach międzyludzkich,
- samodzielność podejmowania decyzji,
- rozwija umiejętności komunikowania się w pracy zespołowej,
- znajomość wykonywanej pracy,
- dostrzega sens inwestowania w siebie,
- znajomość wykonywanej pracy oraz predyspozycji do samego zatrudnienia i skutecznego poszukiwania pracy,
- wybór właściwego kierunku po którym uczniowie znajdą pracę,
- zapoznanie z ofertami edukacyjnymi wyższych uczelni,
- nauka zachowania się na rozmowach kwalifikacyjnych, sporządzania CV i listu motywacyjnego,
- duża aktywność,
- zainteresowanie nauką,
- duża wiedza,
- Unia Europejska daje możliwość wyjazdu do innych krajów,
- nauka wybranego języka obcego,
- koła zainteresowań pozwalające na rozwijanie pasji;

Szanse:

- możliwość wyboru kształcenia w zawodzie na który w danym momencie jest zapotrzebowanie na rynku pracy,
- zapotrzebowanie na pracowników w danym zawodzie,
- możliwość dostania się na dobre studia,
- rozwój własnej przedsiębiorczości,
- rozwój i poznawanie zagranicznych rynków pracy,
- zdobycie zawodu,
- umiejętność poruszania się po rynku pracy,
- większa wiedza w danej dziedzinie,
- zdobycie wyższych kwalifikacji,
- możliwość podjęcia pracy za granicą;

Słabe strony:

- ograniczenia lokalowe uniemożliwiające tworzenie nowych kierunków kształcenia,
- słaba znajomość wymogów rynku pracy,
- brak środków rozwijanie umiejętności pozaszkolnych,
- brak informacji o rynku i wymaganych kompetencjach pracownika,
- brak umiejętnego sprecyzowania planów na przyszłość,
- duży nawal materiału w zbyt krótkim czasie,
- małe zainteresowanie,
- mała aktywność,
- złe przygotowanie do pracy,
- słabe wyniki w nauce;

Zagrożenia:

- zdobycie zawodu, na który nie ma zapotrzebowania,
- duża liczba osób przypadająca na jedno miejsce pracy,
- postępujący problem patologii uzależnień wśród młodzieży,
- duża konkurencja na rynku pracy,
- złe przygotowanie i wdrożenie reformy szkolnictwa,
- duży poziom bezrobocia,
- mała liczba podmiotów gospodarczych uniemożliwia odbywanie praktyk zawodowych uczniów,
- niskie wynagrodzenie,
- duże wymogi przy wyborze pracowników,
- dużo osób chętnych na jedno miejsce w przedsiębiorstwach, zakładach pracy,
- prywatyzacja zakładów,
- problemy ze znalezieniem pracy,
- zamykanie zakładów pracy;

Pracodawcy

Silne strony:

- rozeznanie w rynku pracy,
- umiejętność radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
- posiadanie wyuczonego zawodu;

Szanse:

- rozwój osobisty,
- dostosowanie form kształcenia do wymogów rynku pracy,
- zmniejszenie ilości osób niedostosowanych do rynku pracy,
- możliwość specjalizowania się w zawodzie,
- możliwość poszukiwania środków z programów wspomagających szkolenie;

Słabe strony:

- brak wiedzy o wymogach nowych rynków pracy,
- nieumiejętność dostosowania swoich umiejętności do potrzeb rynku,
- brak umiejętności określania swoich kompetencji zawodowych,
- nierealistyczne postrzeganie oczekiwań rynku pracy,
- niezajomość metod poszukiwania pracy – przygotowywania dokumentów aplikacyjnych i autoprezentacji,
- brak umiejętności planowania kariery zawodowej,
- niedostateczny dostęp do informacji;

Zagrożenia:

- zwiększenie kryzysu związanego z przekwalifikowaniem się,
- życiowe problemy,
- niewielkie szanse na podjęcie zatrudnienia w zawodzie (wg danych statystycznych na koniec 2007 r. zero ofert pracy w stosunku do napływu bezrobotnych w ilości 290 osób w zawodzie technika ekonomisty),
- brak właściwego ukierunkowania zawodowego,
- brak inicjatyw w poszukiwaniu interesującej oferty pracy;
Instytucje współpracujące ze szkołą

Silne strony

- wysoka motywacja do kontynuowania nauki i zdobycie wymarzonego zawodu,
- łatwość uczenia się rzeczy nowych,
- znajomość technologii komputerowej,
- poznanie prawnych możliwości starania się o zatrudnienie,
- rozwijanie własnych inicjatyw w wyszukiwaniu pracy z równoczesnym wykorzystaniem środków komunikacji społecznej,

- możliwość rozwijania działalności współpracy na płaszczyźnie szkoła – uczeń (przyszły absolwent) – urząd pracy,
- uczniowie sprawnie posługują się językiem ojczystym,
- posiadają umiejętność porozumiewania się w języku ojczystym,
- zadowolające są ich kompetencje matematyczno-informatyczne,
- wykazują się inicjatywą, przedsiębiorczością, ich działalność świadczy o zaangażowaniu i wysokiej świadomości społecznej;

Szanse:

- wdrożenie przez szkołę programów z zakresu doradztwa zawodowego dla młodzieży celem lepszego przygotowania ich do podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych, a także zwiększenia ich konkurencyjności na rynku pracy,
- pozyskanie umiejętności pozwalających na szybkie i atrakcyjne wejście na rynek pracy,
- rozwijanie własnej przedsiębiorczości z równoczesnym wykorzystaniem możliwości stwarzanych przez Internet w poszukiwaniu atrakcyjnej pracy,
- współpraca z organizacjami działającymi na rzecz młodzieży,
- możliwość odnalezienia w sobie predyspozycji w dalszej drodze kształcenia (zawody pomocowe, praca z dziećmi),
- wybór odpowiedniego kierunku studiów,
- szansa na znalezienie pracy zgodnie z nabytymi kwalifikacjami;

Słabe strony:

- słaba umiejętność poruszania się na rynku pracy, zarządzania czasem, kształtowania własnej przyszłości,
- słaba umiejętność panowania nad emocjami i radzeniem sobie ze stresem,
- brak świadomości ciągłego doskonalenia zawodowego i dokształcania się,
- brak umiejętności określania swoich predyspozycji zawodowych,
- ograniczenia powstające w wyniku istnienia układów małomiasteczkowych,
- ograniczone możliwości doskonalenia w systemie pozaszkolnym i pozalekcyjnym,
- ograniczone możliwości finansowe na prowadzenie aktywnego wyszukiwania pracy w środowisku,
- ograniczenie możliwości działalności wynikające z miejsca zamieszkania, część uczniów dojeżdża do Staszowa,

- obciążenie obowiązkami w szkole,
- brak czasu ze strony opiekunów w szkole, żeby w pełni monitorować pracę wolontariuszy, współpracować z koordynatorem programu,
- czasami brak predyspozycji osobowościowych, pełnego zaangażowania i samodyscypliny wolontariuszy, by doprowadzić zaczęłą pracę do końca,
- zbyt mało czasu poświęca się na rozwijanie przez uczniów kompetencji zawodowych w trakcie nauki,
- mała możliwość zatrudnienia z uwagi na recesję gospodarczą;

Zagrożenia:

- lokalny wzrost bezrobocia wskutek likwidacji małych firm i zakładów pracy,
- trudna sytuacja materialna, wzrastające bezrobocie spowodowane kryzysem,
- możliwość zwolnień, bezrobocie z uwagi na kryzys gospodarczy;

Organ prowadzący

Silne strony:

- współpraca szkoły w dziedzinie informacji i analizy rynku pracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Staszowie,
- udział w konkursach, olimpiadach, zawodach, kształtowanie zainteresowań,
- dobra znajomość wymogów i prognoz rynku pracy przez uczniów, którzy rzeczywiście są zainteresowani tymi zagadnieniami,
- możliwość pracy, spróbowania własnych możliwości pracy w wybranych sektorach podczas wakacji – na lokalnym rynku pracy,
- możliwość konsultacji działalności własnej z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie pozyskiwania wszelkiego rodzaju informacji dotyczących lokalnego rynku pracy,

Szanse:

- możliwość gruntownej oceny lokalnego rynku pracy i porównania oferty z innymi rynkami pracy na terenie kraju, a także za granicą,
- możliwość rozpoczęcia własnej działalności w oparciu, między innymi o fundusze wspomagające uruchomienie własnej działalności gospodarczej,
- możliwość odbywania stażu oraz przygotowania zawodowego za pośrednictwem PUP,
- wzrost zainteresowania kształceniem technicznym i zawodowym,
- możliwość przekwalifikowania się absolwentów w związku z nowymi potrzebami rynku pracy,

- wdrożenie uczniów do aktywnego funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym i społeczności lokalnej,
- stosowanie przez uczniów nowoczesnych technik informacyjnych – komunikacyjnych wspomagających proces uczenia się;

Słabe strony:

- ograniczone możliwości podjęcia pracy przez absolwentów szkoły na lokalnym rynku pracy – brak różnorodnych i stałych ofert zatrudnienia,
- brak możliwości rozwoju gospodarczego ze względu na położenie względem dużych aglomeracji miejskich (znaczne oddalenie) oraz brak obszarów uzbrojonych pod nowe inwestycje,
- bierna postawa młodzieży względem zagadnień związanych z rynkiem pracy,
- niewystarczająca przedsiębiorczość absolwentów,
- powolne dostosowanie się do zmian zachodzących na rynku pracy,
- niski poziom aktywności,

Zagrożenia:

- pogłębienie się problemów wynikających z wejścia na lokalny rynek pracy kolejnych roczników absolwentów, przy braku nowych ofert pracy,
- wzrost liczby bezrobotnych absolwentów,
- niekorzystna migracja młodych, wykształconych ludzi;

I.4 Charakterystyka kadry pedagogicznej.

W Zespole Szkół Ekonomicznych w Staszowie zatrudnionych jest 47 nauczycieli na 50,67 etatach i 11 nauczycieli niepełnozatrudnionych w sumie na 6,32 etatach. W tej grupie jest 2 nauczycieli stażystów, co stanowi 4,26%, 14 nauczycieli kontraktowych, co stanowi 29,79%, 10 mianowanych, co stanowi 21,28% i 21 nauczycieli dyplomowanych, tj. 44,68% ogółu nauczycieli. Jak widać zdecydowana większość nauczycieli to doświadczeni pedagodzy dyplomowani i mianowani z dużymi umiejętnościami i doświadczeniem zawodowym. Przeciętny staż pracy nauczyciela to 12,96 lat.

Rozkład stażów pracy nauczycieli

Wysługa lat	Stopień awansu Dane									
	1- stażysta		2- kontraktowy		3- mianowany		4- dyplomowany		Etaty Razem	Osoby Razem
	Etaty	Osoby	Etaty	Osoby	Etaty	Osoby	Etaty	Osoby		
0	1,72	2	2,91	3	0,22	1			4,85	6
1			1,87	2					1,87	2
2			1,03	1					1,03	1
3			2,39	3					2,39	3
4			1,12	1					1,12	1
5			4,96	4					4,96	4
9					1,11	1			1,11	1
10					1,87	2			1,87	2
11					0,55	1	0,56	1	1,11	2
12							2,11	2	2,11	2
13					2,46	2	2,58	2	5,05	4
15							1,24	1	1,24	1
17					1,00	1	1,33	1	2,33	2
18							0,69	1	0,69	1
19							1,34	1	1,34	1
20							3,79	3	3,79	3
22							2,48	2	2,48	2
23							1,35	1	1,35	1
24							1,22	1	1,22	1
25							3,95	3	3,95	3
26							1,21	1	1,21	1
29					1,26	1			1,26	1
36							1,06	1	1,06	1
42					1,29	1			1,29	1
Suma końcowa	1,72	2	14,27	14	9,77	10	24,90	21	50,67	47

Wszyscy nauczyciele posiadają wyższe wykształcenie magisterskie, zaś jeden z nauczycieli posiada tytuł doktora.

Rozkład stażów pracy nauczycieli wg. wykształcenia

Wysługa lat	Kwalifikacje Dane					
	dr_p		wm_p		Etaty, Razem	Osoby, Razem
	Etaty	Osoby	Etaty	Osoby		
0			4,85	6	4,85	6
1			1,87	2	1,87	2
2			1,03	1	1,03	1
3			2,39	3	2,39	3

4			1,12	1	1,12	1
5			4,96	4	4,96	4
9			1,11	1	1,11	1
10			1,87	2	1,87	2
11	0,56	1	0,55	1	1,11	2
12			2,11	2	2,11	2
13			5,05	4	5,05	4
15			1,24	1	1,24	1
17			2,33	2	2,33	2
18			0,69	1	0,69	1
19			1,34	1	1,34	1
20			3,79	3	3,79	3
22			2,48	2	2,48	2
23			1,35	1	1,35	1
24			1,22	1	1,22	1
25			3,95	3	3,95	3
26			1,21	1	1,21	1
29			1,26	1	1,26	1
36			1,06	1	1,06	1
42			1,29	1	1,29	1
Suma końcowa	0,56	1	50,11	46	50,67	47

W ZSE w Staszowie zatrudniony jest na pełnym etacie pedagog szkolny. Analiza dokumentacji szkolnej potwierdza, że nauczyciele indywidualizują proces lekcyjny, przestrzegają zasad oceniania, częstotliwości oceniania, stosują różne formy i metody pracy. Coraz częściej nauczyciele wykorzystują metody aktywizujące. Właściwy dobór i wykorzystanie pomocy naukowych, kształcenie umiejętności pracy w grupach, utrzymanie dyscypliny pracy stanowi w szkole normę. Nauczyciele potrafią dostosować rytm pracy, nadając lekcjom odpowiednie tempo i podejmować działania, które doprowadzają do skupiania uwagi przez uczniów i koncentrowania się na lekcjach. Do słabych stron zajęć zaliczyć można pośpiech w końcowej fazie lekcji i zbyt małe wykorzystanie na zajęciach technologii informacyjnej. Pomimo kilku multimedialnych przenośnych stanowisk komputerowych nie są one w pełni wykorzystywane. Znaczna część nauczycieli, w szczególności nauczyciele informatyki przyczynia się w znacznym stopniu do informatyzacji szkoły. Wdrażane są kompleksowe rozwiązania komputerowe, systematycznie wprowadza się oprogramowanie dla oświaty, w tym dziennik wirtualny, arkusz organizacyjny, plan lekcji i cały pakiet oprogramowania biurowego i księgowego. Szkoła dysponuje oprogramowaniem finansowo-księgowym firmy Insert, jednak nie jest on w wystarczającym stopniu wykorzystywany przez nauczycieli przedmiotów zawodowych.

Etaty nauczycieli zadaniami i składowymi jednostki sprawozdawczej

Suma z Etat	Składowa					Suma końcowa
	LO-ZSE	LP-ZSE	T-ZSE	ZSZ-ZSE		
Zadanie						
Biblioteka	0,17	0,17	0,50	0,17		1,00
Języki obce nowożytne	1,11	0,88	5,67	0,28		7,93
Pomoc psychologiczno-pedagogiczna i zajęcia rewalidacyjne	0,10	0,25	0,50	0,15		1,00
Pozalekcyjne zajęcia rekreacyjno-sportowe			0,22			0,22
Przedmioty ogólnokształcące	2,82	1,39	11,42	1,77		17,39
Przedmioty zawodowe		0,75	10,89	0,78		12,42
Religia/Etyka	0,22	0,18	1,49	0,33		2,22
WF	0,50	0,39	4,14	0,67		5,70
Zajęcia pozalekcyjne (bez sportowych)	0,06	0,26	0,41			0,73
Zniżki kierownicze	0,17	0,33	1,33	0,22		2,06
Suma końcowa	5,14	4,60	36,57	4,36		50,67

W Zespole Szkół Ekonomicznych widać wyraźną równowagę pomiędzy nauczycielami zatrudnionymi w nauczaniu przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych. Daje to możliwość współpracy nauczycieli we wdrażaniu nowych programów nauczania, modyfikowaniu treści programowych czy wymianie doświadczeń przy kształceniu kluczowych kompetencji.

Etaty nauczycielskie

Etaty nauczycielskie	
Tytuł	Suma końcowa
Biologia	0,96
Chemia	1,09
Fizyka z astronomią	1,44
Funkc. przedsiębior. w war. gosp. Rynkowej	0,09
Geog. z ochroną i kształt. Środowiska	0,17
Geografia	0,96
Język angielski	4,06
Język niemiecki	1,80
Język obcy zawodowy	0,37
Koło biologiczne	0,04
Koło geograficzne	0,13
Koło matematyczne	0,13
Matematyka	2,75
Multimedia i grafika komputerowa	0,17
Oprogramowanie biurowe	0,39
Podstawy przedsiębiorczości	0,59
Programowanie strukturalne i obiektowe	0,17
Systemy operacyjne i sieci komputerowe	0,33
Technika biurowa	0,44
Technika pracy biurowej	0,67
Technologia informacyjna	1,39
Urządzenia techniki komputerowej	0,22
Suma końcowa	18,37

Powyższa tabela przedstawia niektóre przedmioty i zajęcia na których można kształcić wybrane kluczowe kompetencje wraz z etatami nauczycielskimi przypadającymi na te przedmioty. Łatwo można zauważyć, że w ZSE w Staszowie liczne grono pedagogów może pracować nad kształceniem wybranych w projekcie umiejętności kluczowych.

Wyniki analizy SWOT

Obszar: współpraca nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów zawodowych – wykorzystywanie wiedzy merytorycznej i pedagogicznej w kształtowaniu umiejętności i postaw uczniów szkół zawodowych

Dyrekcja szkoły

Silne strony:

- właściwe planowanie i wykorzystywanie możliwości płynących z dobrych programów wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli,
- podejmowanie działań rozbudzających aspiracje edukacyjne uczniów i rodziców, m.in. poprzez prowadzenie spotkań i rozmów pokazujących wagę wykształcenia zawodowego,
- dzielenie się umiejętnościami wyznaczania realnych celów w trakcie tworzenia wizji placówki, programów i planów rozwoju (długo- i krótkofalowych);

Szanse:

- aktywne uczestnictwo kadry w podejmowaniu nowych wyzwań: udział w projektach, bogaceniu wyposażenia, poprawie bazy lokalowej, pracach nad ofertą edukacyjną,
- zaangażowanie w tworzenie właściwego wizerunku placówki, identyfikowanie się z jej sukcesami, walka z niedociągnięciami i umiejętne tworzenie planów naprawczych;

Słabe strony:

- ogromne przeciążenie treściowe i godzinowe szkolnych programów nauczania, przy obowiązkach i odpowiedzialności za przygotowanie do dwóch egzaminów zewnętrznych na koniec cyklu nauczania;

Zagrożenia:

- konkurencyjność szkół widoczna w walce o ucznia,
- niż demograficzny obniżający poziom wymagań stawianych uczniom na wejściu;

Nauczyciele:

Silne strony:

- bardzo zgrany, życzliwy względem siebie zespół nauczycielski całej szkoły,
- kurs języka obcego zawodowego,
- organizowanie lekcji otwartych opartych na korelacji treści międzyprzedmiotowych,
- efektywna współpraca nauczycieli w zespołach przedmiotowych,
- tworzenie programów autorskich łączących wiadomości z przedmiotów ogólnokształcących z wiadomościami zawodowymi,
- przygotowywanie uczniów do konkursów obejmujących zagadnienia społeczne, kulturowe i ekonomiczne np. Ogólnopolski Konkurs Wiedzy o Gospodarce i Turystyce,
- nauczyciele matematyki, fizyki wykorzystują kluczowe kompetencje matematyczne i naukowo techniczne w korelacji z zagadnieniami ekonomicznymi (kompetencjami zawodowymi),
- nauczyciele języków obcych kształtują odpowiednie kompetencje językowe, niezbędne w kierunkach kształcenia do wymagań rynku pracy,
- kształtowanie kompetencji informatycznych pod kątem i wykorzystania ich w pracy zawodowej,
- kształtowanie odpowiednich postaw zawodowych i społecznych u uczniów po przez wspólną pracę wszystkich nauczycieli,
- zbieżność działań wychowawczych,
- wspólne omawianie i rozwiązywanie problemów edukacyjnych i wychowawczych,
- wzajemne wspomaganie się w dążeniu do podniesienia jakości pracy,
- tworzenie projektów,
- pozyskiwanie środków na pomoce dydaktyczne, wyjazdy na obozy, itp.
- przygotowanie uczniów do udziału w różnych olimpiadach i konkursach przedmiotowych,
- dbałość o kulturę języka i umiejętność autoprezentacji,
- poszerzanie wiedzy z przedmiotów ogólnokształcących i wykorzystanie jej w olimpiadach ekonomicznych,
- promowanie uczniów zdolnych,
- odpowiednie przygotowania absolwentów szkoły do wymagań stawianych przez rynek pracy,
- rozwijanie kluczowych kompetencji,

- współpraca w ramach zespołów przedmiotowych;

Szanse:

- możliwość współpracy nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych przy tworzeniu wspólnych projektów,
- promowanie jakości i atrakcyjności kształcenia w zakresie przedsiębiorczości oraz w kierunkach nauk technicznych i ścisłych,
- łączenie i wykorzystanie kompetencji matematycznych, językowych, przedsiębiorczych, informatycznych z kompetencjami zawodowymi,
- wykorzystanie nauk ogólnokształcących w kształceniu zawodowym,
- skuteczniejsze oddziaływanie na ucznia,
- umiejętność doskonalenia autoprezentacji;

Słabe strony:

- słaba komunikacja pomiędzy zespołami przedmiotowymi,
- zbyt małe wykorzystanie treści np. ekonomicznych na przedmiotach ścisłych,
- niewystarczająca znajomość przez nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących treści realizowanych na przedmiotach zawodowych,
- słabe wykorzystanie wiedzy merytorycznej w korelacji przedmiotowej – kompetencje ogólnokształcące i kompetencje zawodowe,
- zbyt mała liczba zajęć korelacyjnych,
- mała ilość godzin z przedmiotów ogólnokształcących,
- przedkładanie wiedzy ogólnej uczniów ponad umiejętności praktyczne,
- małe zaangażowanie uczniów zdolnych i ambitnych,
- mała liczba uczniów biorących udział w olimpiadach i konkursach,
- mała otwartość na zmiany i uświadomienie uczniom, że na wielu przedmiotach ten sam problem jest rozpatrywany z różnego punktu widzenia,
- słabsze przygotowanie uczniów do egzaminu zawodowego,
- koncentracja na uczniu zdolnym;

Zagrożenia:

- zbyt przeładowany program przedmiotów ogólnokształcących,
- zbyt duża liczba przedmiotów dla uczniów,

- uczniowie uczą się wielu rzeczy, które nie będą im przydatne, w konsekwencji osiągają gorsze wyniki na egzaminach, bo nie mogą się koncentrować tylko na przedmiotach kluczowych,
- nauczyciele przedmiotów egzaminacyjnych ogólnokształcących i zawodowych rywalizują o lepsze wyniki na swoich przedmiotach nie dbając o ogólny wynik ucznia ze wszystkich egzaminów,
- zbyt małe zaangażowanie nauczycieli w kształtowaniu umiejętności uczniów szkół zawodowych,
- odrębne kształtowanie kompetencji kluczowych z przedmiotów ogólnokształcących i kompetencji zawodowych może spowodować ukształtowanie niewłaściwych postaw uczniów szkół zawodowych,
- brak dostrzeżenia przez uczniów konieczności zdobywania kluczowych kompetencji koniecznych do ukształtowania odpowiednich postaw zawodowych;

Uczniowie

Silne strony:

- wykwalifikowana kadra pedagogiczna,
- organizowanie uczniom praktycznej nauki zawodu na terenie powiatu,
- dobór odpowiednich programów nauczania ogólnokształcących i zawodowych,
- uczniowie mają możliwość poprawienia ocen,
- umiejętność całościowego spojrzenia na poszczególne dziedziny wiedzy,
- nauczyciele zwracają uwagę na znajomość przez uczniów matematyki,
- duża wiedza i umiejętność jej przekazywania przez nauczycieli,
- nauczyciele współpracują ze sobą, wymieniają się poglądami na temat przeprowadzania różnych przedsięwzięć,
- uczniowie szkół zawodowych korzystają z wiedzy przekazanej im przez nauczycieli,
- współpraca nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami szkół zawodowych pozwala na kształtowanie naszych umiejętności i postaw,
- współpraca w organizacji akademii,
- umacnianie i krzewienie wartości patriotycznych i postaw prawego obywatela;

Szanse:

- dobre przygotowanie ucznia do pracy w zawodzie,
- udział w szkoleniach,

- znajomość matematyki wpływa na szybsze rozwiązywanie zadań na przedmiotach zawodowych,
- możliwość otrzymania stypendium,
- zdobyte umiejętności i właściwe postawy pomogą nam w utrzymaniu się na rynku pracy,
- krzewienie wartości pozytywnych;

Słabe strony:

- zła reforma oświaty, która każe uczyć się uczniom przedmiotów, które nie będą im przydatne w późniejszym życiu,

Zagrożenia:

- uczniowie poświęcają więcej czasu przedmiotom ogólnokształcącym, przez co słabo są przygotowani do egzaminu zawodowego,
- zbytne obciążenie uczniów przedmiotami ogólnokształcącymi,
- bezrobocie na rynku pracy,
- problemy ekonomiczne,
- konflikt pokoleń;

Rodzice

Silne strony:

- dobra współpraca nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych,
- duży zasób wiadomości ogólnych poparty praktyką zawodową,
- uzyskanie dobrych wyników w nauce z przedmiotów zawodowych,
- poprawna organizacja procesu kształcenia,
- systematyczna kontrola wiadomości i umiejętności,
- dobre przygotowanie młodzieży do racjonalnego posługiwania się wiedzą teoretyczną w różnych sytuacjach praktycznych,
- poznanie warunków pracy w wybranym zawodzie,
- poznanie pierwszych kroków przyuczających do zawodów,
- wykorzystywanie wiedzy matematycznej na przedmiotach zawodowych,
- wiedza z matematyki pomagająca w rozwiązywaniu zadań z rachunkowości,
- wiadomości zdobyte na przedmiotach ogólnokształcących można wykorzystać w przedmiotach zawodowych np. wiadomości z matematyki na statystyce bądź rachunkowości,

Szanse:

- możliwość rozwijania indywidualnych zainteresowań i pasji poszczególnych uczniów,
- lepsze przygotowanie uczniów,
- znajomość potrzeb w zakresie teorii praktyki i szansa na odniesienia sukcesu w pracy zawodowej,
- poszerzenie wiedzy,
- zdobycie pracy w zawodzie
- większe szanse na zdanie egzaminu zawodowego,
- pogłębianie wiedzy;

Słabe strony:

- duża liczba sprawdzianów i kartkówek,
- zbyt duże obciążenie uczniów nauką,
- małe szanse na zdanie egzaminu zawodowego,
- przemęczenie ucznia z powodu dużej liczby godzin lekcyjnych,
- duża liczba prac pisemnych uniemożliwia dogłębne zrozumienie tematu,
- każdy nauczyciel wymaga lepszych wyników ze swojego przedmiotu;

Zagrożenia:

- niechęć uczniów do nauki,
- mało czasu na realizację programu,
- zniechęcenie uczniów z powodu ciężkiej nauki;

Pracodawcy

Silne strony:

- ujednoczenie programów nauczania,
- współpraca w realizacji wspólnie opracowanych celów;

Słabe strony:

- niewykorzystanie potencjału osobowego i intelektualnego uczniów i nauczycieli;

Szanse:

- wypracowanie nowoczesnych programów nauczania;

Zagrożenia:

- niedostosowanie celów szkoły do potrzeb edukacyjnych uczniów,
- zbyt duże obciążenie uczniów i nauczycieli,

Instytucje współpracujące ze szkołą

Silne strony:

- podejmowanie działań mających na celu przekazywanie informacji o działalności stowarzyszeń i fundacji,
- wykorzystanie organizacyjnych umiejętności nauczycieli w organizacji wolontariatu,
- stały przepływ informacji na temat sukcesów w nauce, osiągnięć oraz potrzeb uczniów,
- stałe doskonalenie umiejętności w zakresie przyswojonej wiedzy,
- możliwość dostosowania terminów zajęć i praktyk do rozkładu lekcji,

Szanse:

- identyfikacja uczniów i wolontariuszy z profilaktyką podejmowaną przez stowarzyszenia i fundacje,
- umożliwienie aktywnego uczestnictwa w działalności wolontariatu,
- maksymalne poznanie potrzeb uczniów,
- wszechstronne wykształcenie uczniów;

Słabe strony:

- brak szerszego zainteresowania ze strony lokalnych samorządów w zakresie współpracy ze stowarzyszeniami i fundacjami,
- brak stałego i bezpośredniego kontaktu nauczycieli do grup z uwagi na rozbieżność w rozkładach zajęć edukacyjnych,

Zagrożenia:

- słaba aktywność absolwentów w zakresie działalności na rzecz lokalnego społeczeństwa,
- słabe zainteresowanie absolwentów zmianami swojego środowiska i ucieczka (emigrowanie) do miejscowości o rozwiniętej infrastrukturze,

Organ prowadzący

Silne strony:

- działalność zespołów nauczycielskich,
- współpraca przy wyborze kierunków kształcenia,
- zaangażowanie w prowadzenie strony internetowej szkoły;

Szanse:

- zintegrowanie kształcenia ogólnego z kształceniem zawodowym,

- wprowadzenie kształcenia modułowego – ustawicznego;

Słabe strony:

- brak dodatkowych pomieszczeń w szkole na spotkania nauczycieli w godzinach przedpołudniowych;

Zagrożenia:

- niezdrowa rywalizacja nauczycieli,
- partykularne interesy poszczególnych grup (matura, egzamin z przedmiotów zawodowych);

Wyniki analizy SWOT

Obszar: kadra pedagogiczna w aspekcie kształtowania kompetencji kluczowych – umiejętność dostosowywania programów do zmieniających się uwarunkowań środowiskowych i rynku pracy

Dyrekcja szkoły

Silne strony:

- wysoko wykwalifikowana kadra przygotowana merytorycznie i metodycznie do wprowadzania zmian i dostosowywania się do zmieniających się uwarunkowań środowiskowych,
- otwartość na nowości i innowacje,
- otwartość na współpracę ze środowiskiem, sugestie i wymagania rodziców,
- znajdowanie czasu na wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych, także o charakterze rozwijającym zainteresowania indywidualne (fotografia, poezja, muzyka),
- nauczyciele kształtują intelektualną samodzielność, krytycyzm i kreatywność zawodową, elastyczność, umiejętności współdziałania w naukowym poznawaniu i przekształcaniu rzeczywistości,
- nauczyciele przeprowadzają ewaluację programów nauczania ze względu na uwarunkowania rynku pracy,

Szanse:

- możliwość wdrożenia programów autorskich,
- ciągłe bogacenie i unowocześnianie wyposażenia w środki, sprzęt, pomoce,
- systematyczna poprawa bazy lokalowej i warunków pracy,
- uczeń wyposażony w postawy społeczne zawodowo, interpersonalne;

Słabe strony:

- ograniczenia wynikające z pracy w więcej niż jednej placówce (dyspozycyjność),
- dojazdy do pracy związane z miejscem zamieszkania,
- poszukiwanie innych źródeł zarobkowania (rosnące koszty utrzymania rodziny),
- brak możliwości dalekosiężnego przewidywania,
- brak wymiernego wartościowania kompleksowych skutków działań,
- mała elastyczność metod działania,

Zagrożenia:

- pauperyzacja środowiska nauczycielskiego,
- wzrost biurokracji, (opisywanie) zastępujący bezpośredni kontakt międzyludzki, wymianę doświadczeń,
- liczne objawy wypalenia zawodowego, zagubienia dorosłych, zmęczenia tempem życia,
- niewłaściwe ukształtowanie kompetencji kluczowych i zawodowych;

Nauczyciele

Silne strony:

- ambitna i gotowa do ustawicznego dokształcania się kadra pedagogiczna,
- udział w licznych konferencjach, robienie studiów podyplomowych (wielu nauczycieli posiada podwójne wykształcenie),
- nauczyciele rozpoznają potrzeby i możliwości edukacyjne uczniów,
- nauczyciele aktywnie włączają się w pisanie projektów edukacyjnych, dzięki którym szkoła pozyskuje środki z UE na rozwój zainteresowań młodzieży,
- wdrażanie programów autorskich na zajęciach obowiązkowych i pozalekcyjnych,
- nauczyciele na bieżąco podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe,
- nauczyciele ewaluują programy nauczania, wprowadzając niezbędne zmiany ze względu na uwarunkowania rynku pracy,
- wprowadzanie nowoczesnych podręczników dostosowanych do zmieniających się warunków gospodarczych,
- nauczyciele wykazują duże zaangażowanie w tworzenie programów rozszerzających kompetencje i umiejętności uczniów oraz kształtujących ich odpowiednie postawy,
- pobudzanie aspiracji edukacyjnych uczniów w kierunku rozwoju ich zainteresowań i uzdolnień (konkursy, olimpiady),

- zaangażowanie nauczycieli w zajęcia dodatkowe i pozalekcyjne, umożliwiające uczniom rozwijanie umiejętności, kompetencji zainteresowań,
- nauczyciele modyfikują programy i dostosowują je do wymagań i uwarunkowań środowiskowych oraz rynku pracy,
- szkoła na bieżąco dostosowuje profile nauczania do potrzeb rynku pracy,
- zmiana profilów nauczania pod kątem oczekiwań uczniów,
- ewaluowanie programów nauczania,
- wspomaganie nauczycieli w doskonaleniu zawodowym,
- kierunki kształcenia są zgodne z potrzebami rynku pracy,
- dobre wyniki pracy szkoły potwierdzone ostatnią wizytacją,
- miłe i przyjazne kontakty między uczniami a kadrami dydaktyczną,
- monitorowanie uwarunkowań środowiskowych i rynku pracy,
- pisanie programów autorskich przez nauczycieli przedmiotów zawodowych,
- znajomość strategii kraju, województwa, powiatu,
- stworzenie nowych specjalności zgodnie z potrzebami analizy rynku pracy,
- awans zawodowy nauczycieli,
- wprowadzenie podręczników i programów nowoczesnych i dostosowanych do potrzeb uczniów,
- dodatkowe zajęcia dla uczniów zdolnych i dla maturzystów,
- prowadzenie zajęć nowoczesnymi metodami,
- wprowadzenie nowych podręczników,
- doświadczona kadra kierownicza szkoły, posiadająca odpowiednie kwalifikacje zawodowe,
- dostosowanie programów do potrzeb,
- dobra opinia o szkole w środowisku lokalnym;

Szanse:

- poprawa efektywności nauczania, wdrażanie nowych metod i technik nauczania,
- gromadzenie nowoczesnych środków dydaktycznych, komputeryzacja na lekcjach,
- przekazanie uczniom wiedzy opartej na aktualnych przepisach prawa,
- upowszechnienie innowacyjnych metod nauczania,
- udział młodzieży ze środowisk wiejskich w zagranicznych praktykach w różnych zawodach,

- możliwość nauczyciele na bieżąco podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe,
- nauczyciele ewaluują programy nauczania, wprowadzając niezbędne zmiany ze względu na uwarunkowania rynku pracy,
- wprowadzanie nowoczesnych podręczników dostosowanych do zmieniających się warunków gospodarczych,
- nauczyciele wykazują duże zaangażowanie w tworzenie programów rozszerzających kompetencje i umiejętności uczniów oraz kształtujących ich odpowiednie postawy,
- pobudzanie aspiracji edukacyjnych uczniów w kierunku rozwoju ich zainteresowań i uzdolnień (konkursy, olimpiady),
- zaangażowanie nauczycieli w zajęcia dodatkowe i pozalekcyjne, umożliwiające uczniom rozwijanie
- nauczyciele modyfikują programy i dostosowują je do wymagań i uwarunkowań środowiskowych oraz rynku pracy,
- szkoła na bieżąco dostosowuje profile nauczania do potrzeb rynku pracy,
- zmiana profilów nauczania pod kątem oczekiwań uczniów,
- ewaluowanie programów nauczania,
- wspomaganie nauczycieli w doskonaleniu zawodowym,
- kierunki kształcenia są zgodne z potrzebami rynku pracy,
- dobre wyniki pracy szkoły potwierdzone ostatnią wizytacją,
- miłe i przyjazne
- monitorowanie uwarunkowań środowiskowych i rynku pracy,
- pisanie programów autorskich przez nauczycieli przedmiotów zawodowych,
- znajomość strategii kraju, województwa, powiatu,
- stworzenie nowych specjalności zgodnie z potrzebami analizy rynku pracy,
- awans zawodowy nauczycieli,
- wprowadzenie podręczników i programów nowoczesnych i dostosowanych do potrzeb uczniów,
- dodatkowe zajęcia dla uczniów zdolnych i dla maturzystów,
- prowadzenie zajęć nowoczesnymi metodami,
- wprowadzenie
- doświadczona kadra kierownicza szkoły, posiadająca odpowiednie kwalifikacje zawodowe,

- dostosowanie programów do potrzeb,
- dobra opinia
- poprawa efektywności nauczania, wdrażanie nowych metod i technik nauczania,
- gromadzenie nowoczesnych środków dydaktycznych, komputeryzacja na lekcjach,
- przekazanie uczniom wiedzy opartej na aktualnych przepisach prawa,
- upowszechnienie innowacyjnych metod nauczania,
- udział młodzieży
- zapewnienia uczniom aktywnych form zdobywania wiedzy praktycznej,
- możliwość kształtowania u uczniów kluczowych kompetencji ogólnokształcących i zawodowych niezbędnych w samorealizacji i odnalezieniu się na rynku pracy,
- stworzenie możliwości rozwoju kompetencji: matematycznych, językowych, informatycznych oraz kompetencji zawodowych,
- rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich,
- właściwe przygotowanie uczniów do podjęcia pracy,
- większa motywacja uczniów do pracy i nauki,
- konkurencyjnymi na rynku pracy,
- wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności, które są niezbędne do właściwego funkcjonowania na rynku pracy,
- dostosowanie przedmiotowych programów do strategii kraju, województwa, powiatu,
- możliwość zdobycia przez uczniów zawodu zgodnie z ofertami rynku pracy,
- dostosowanie programów do aktualnych potrzeb uczniów,
- pobudzenie do aktywnego pogłębienia wiedzy praktycznej,
- dostosowanie programów nauczania do zmieniających się warunków środowiskowych oraz rynku pracy,
- większa motywacja do pracy i nauki naszych uczniów;

Słabe strony:

- nieduży wybór programów dostępnych na rynku,
- niewielki wybór podręczników do nauczania języka obcego zawodowego w poszczególnych zawodach,
- brak motywacji do tworzenia programów autorskich,
- brak możliwości stosowania modułowych programów nauczania, w których występuje integracja wiedzy i umiejętności,

- niska mobilność uczniów stwarzająca trudności w rozwijaniu kompetencji kluczowych,
- małe możliwości łączenia umiejętności praktycznych z teoretycznymi,
- brak odpowiedniego zaplecza, słabe wyposażenie pracowni,
- brak osób o odpowiednich kwalifikacjach z przedmiotów zawodowych w profilu logistyk,
- mała ilość godzin z przedmiotów ścisłych,
- ze względów ekonomicznych niektórzy nauczyciele pracują w więcej niż jednej placówce, co utrudnia ich dyspozycyjność oraz nie pozwala poświęcać uczniom więcej czasu po zajęciach,
- brak udziału przedsiębiorców w tworzeniu programów nauczania,
- praktyczna nauka zawodu to często „fikcja”,
- mała elastyczność w doborze odpowiednich programów nauczania oraz odpowiednich materiałów dydaktycznych,
- w określonej perspektywie czasowej mogą pojawić się zwolnienia wśród kadry pedagogicznej;

Zagrożenia:

- trudność przygotowania uczniów do przyszłych zadań w obliczu programów szkolnych rozbitych na niezwiązane ze sobą przedmioty,
- zwolnienia wśród kadry nauczycielskiej
- uczniowie słabiej przygotowani do egzaminów zewnętrznych,
- różnice między oczekiwaniami i potrzebami przedsiębiorców i absolwentów szkoły,
- programy zbyt obszerne i często nie mające odzwierciedlenia w testach i egzaminach zawodowych,
- podręczniki i inne materiały dydaktyczne są często zbyt drogie;

Uczniowie

Silne strony:

- nauczyciele z dużym stażem potrafią dotrzeć do ucznia,
- odbywanie szkoleń pozwala na rozszerzenie kompetencji nauczycieli,
- nauczyciele potrafią dostosować swoje umiejętności do zmieniających się warunków środowiskowych,
- nauczyciele doskonałą znajomość nowych technologii,

- szkoła realizuje nowoczesne programy, które pozwalają uczniom właściwie się rozwijać,
- bardzo dobrze dobrane podręczniki i materiały dydaktyczne,
- umiejętność korzystania z komputera i programów komputerowych,
- lepsze przygotowanie dostosowane do zmieniającego się rynku; poznanie nowości zmian, np. w przepisach itp.,
- nauczyciele dostosowują programy nauczania i dzięki temu jesteśmy lepiej przygotowani,
- w szkole wprowadza się nowe przedmioty,
- nauka języków obcych,
- wykwalifikowana kadra pedagogiczna szkoły,
- uczestniczenie w konferencjach dotyczących zmian w sferze ekonomiczno-społecznej Polski,
- dostępność do mediów, które informują o zmianach w różnych dziedzinach,
- uczestniczenie nauczycieli w kursach podnoszących kwalifikacje zawodowe,
- dostosowanie metod nauczania do zmieniających się uwarunkowań środowiskowych i rynku pracy,
- coraz większy dostęp do Internetu w szkole,
- przekazanie uczniowi niezbędnej wiedzy potrzebnej do poruszania się na rynku pracy;

Szanse:

- pewność siebie i właściwe kompetencje do podjęcia pracy dzięki posiadanej wiedzy,
- możliwość kursów i praktyk zagranicznych;

Słabe strony:

- zbyt duże skupianie się na danym przedmiocie,
- nie wszystko czego się uczymy jest aktualne,
- uboga biblioteka szkolna,
- nauczyciele mają opracować dany określony z góry program, którego nie mogą zmienić,
- zbyt mała liczba osób dostosowująca umiejętności do zmieniającego się rynku,
- trudno o praktyki zagraniczne,
- nudne lekcje niektórych nauczycieli,
- brak zatrudnienia w szkole doradców zawodowych;

Zagrożenia:

- brak młodej kadry;

Rodzice

Silne strony:

- fachowość i poświęcenie dużej ilości czasu na przekazanie wiadomości,
- umiejętność dostosowania przez nauczycieli programu nauczania i sposobu prowadzenia lekcji do możliwości uczniów powoduje lepsze przyswajanie bieżących wiadomości,
- dobrze przygotowana kadra nauczycielska,
- dobre przekazywanie wiedzy uczniom,
- zakup nowych programów edukacyjnych,
- organizowanie spotkań na których uczniowie zapoznają się z aktualnymi warunkami na rynku pracy, ofertami uczelni,
- dobre przygotowanie uczniów do matury egzaminu zawodowego,
- nauczyciele dobierają programy nauczania do możliwości edukacyjnych uczniów oraz możliwości organizacyjnych szkoły,
- współpraca nauczycieli z domem rodzinnym ucznia,
- objęcie opieką uczniów mających trudności w nauce,
- pogłębienie wiadomości nauczycieli w zakresie programów dydaktycznych;

Szanse:

- możliwość lepszego zrozumienia przez ucznia informacji przekazanej na zajęciach,
- duża aktywność uczniów na lekcji spowodowana zainteresowaniem zdobycia nowej wiedzy i umiejętności,

Słabe strony:

- brak przekazania informacji o zmianach zachodzących na rynku pracy,
- prowadzenie lekcji starymi sposobami powoduje niechęć uczniów do nauki,
- nie opanowanie przez uczniów odpowiedniej wiedzy,
- przeładowanie programu nauczania,
- brak czasu na lekcjach aby realizować na nich treści ponadprogramowe, uzupełniające,
- brak nauczycieli na zastępstwa lekcyjne,
- fakt dotyczący mieszkania nauczycieli poza miejscowością w której pracuje,

- uczeń nie jest informowany o aktualnych potrzebach na pracowników w danym zawodzie,
- słabe przyswajanie wiedzy przez uczniów,
- słaba orientacja uczniów w aktualnej sytuacji na rynku pracy,
- trudności w pozyskiwaniu środków finansowych;

Zagrożenia:

- mało czasu na realizację programów jak i również przeładowane programy,
- przypadkowy wybór przyszłego zawodu,
- brak środków finansowych na zajęcia pozalekcyjne;

Pracodawcy

Silne strony:

- dobre przygotowanie uczniów do dalszego kształcenia,
- dobre wykorzystanie potencjału intelektualnego nauczycieli,

Słabe strony:

- mała efektywność kształcenia w aspekcie nowych uwarunkowań rynku pracy,
- niekompletność systemu edukacyjnego;

Szanse:

- rozwój placówki oświatowej,
- dostosowanie form kształcenia do wymogów rynku pracy,
- zwiększenie atrakcyjności szkoły;

Zagrożenia:

- zmniejszenie liczby uczniów,
- trudności w stanie życiowym;

Instytucje współpracujące ze szkołą

Silne strony:

- wprowadzenie nowych kierunków kształcenia,
- mobilność programów nauczania,
- mobilność nauczanych przedmiotów zawodowych w zależności od potrzeb rynku,

Szanse:

- kształcenie kadry pedagogicznej,
- zapewnienie wykwalifikowanej kadry pracowniczej na rynku lokalnym,

Słabe strony:

- trudności w prognozowaniu rynku pracy,
- ograniczona baza lokalowa szkoły;

Zagrożenia:

- ograniczenia finansowe,
- centralne opracowywanie programów nauczania;

Organ prowadzący:

Silne strony:

- zaangażowanie dyrektora w poprawie wizerunku szkoły,
- profesjonalnie wykształcona kadra,
- dobra baza lokalowa i wyposażenie w sprzęt komputerowy,
- szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych,
- dobra współpraca z PUP,
- dostosowanie programów nauczania do potrzeb zmieniającego się rynku pracy,
- podnoszenie kwalifikacji szkolenia stały rozwój kadry pedagogicznej,
- promowanie mobilności, elastyczności i przedsiębiorczości i konieczność dostosowania się zmieniających się uwarunkowań rynku pracy,
- zaangażowanie w pozyskiwaniu środków unijnych na poprawę działalności szkoły,
- szeroka działalność w środowisku szkoły;

Szanse:

- możliwość wykorzystywania dodatkowych źródeł finansowania, np. z EFS,
- upowszechnianie nowych, związanych ze współczesną cywilizacją i otwarciem na świat kompetencji niezbędnych na rynku pracy,
- organizacja dodatkowych zajęć dla uczniów (kompetencje kluczowe),
- nawiązywanie współpracy z europejskimi placówkami edukacyjnymi w celu poszerzania oferty edukacyjnej i poznawczej,
- możliwość rozwoju oferty edukacyjnej szkoły przy wsparciu środków zewnętrznych;

Słabe strony:

- niewystarczające finansowanie szkoleń i studiów podyplomowych podnoszących kwalifikacje nauczycieli,
- brak doradcy dydaktycznego i zawodowego,
- brak wystarczającej ilości pracowni szkolnych w pełnym procesie edukacyjnym,

- niewystarczający system motywowania nauczycieli;

Zagrożenia:

- wypalenie zawodowe,
- niskie płace nauczycieli,

I.5 Główne problemy nauczycieli w kształtowaniu KK i zawodowych

Z przeprowadzonych wywiadów z wicedyrektorami i nauczycielami wynika, że zasadniczym problemem w kształtowaniu kompetencji kluczowych jest ich nieznajomość. Okazało się, że niektórzy nauczyciele dowiedzieli się o kompetencjach kluczowych dopiero w trakcie realizacji projektu. Inny problem stanowi ostrożność w podchodzeniu do zmian i modyfikacji programów nauczania. Zasadniczo nauczyciele wolą korzystać z programów niezmodyfikowanych, gdyż obawiają się zarzutu niedopełnienia obowiązków służbowych. Osobny problem to rutyna i ograniczenia czasowe (część nauczycieli pracuje w różnych szkołach, część ma problemy z dojazdem do miejsc zamieszkania). Nauczyciele posiadają też szczegółowo opracowane plany wynikowe i nie zawsze chcą je zmieniać. Duży problem stanowią też ograniczenia finansowe i brak odpowiednich podręczników. Kształtowanie kompetencji kluczowych wymaga nie tylko zaangażowania nauczycieli ale również podręczników i pomocy dydaktycznych, w tym tych opartych na nowych technologiach. Wydaje się, że znaczną część problemów uda się pokonać w programie Szkoła Kluczowych Kompetencji. Program zapewnia bowiem podręczniki, materiały dydaktyczne, szkolenia dla nauczycieli i dodatkowe wynagrodzenia dla nauczycieli prowadzących zajęcia.

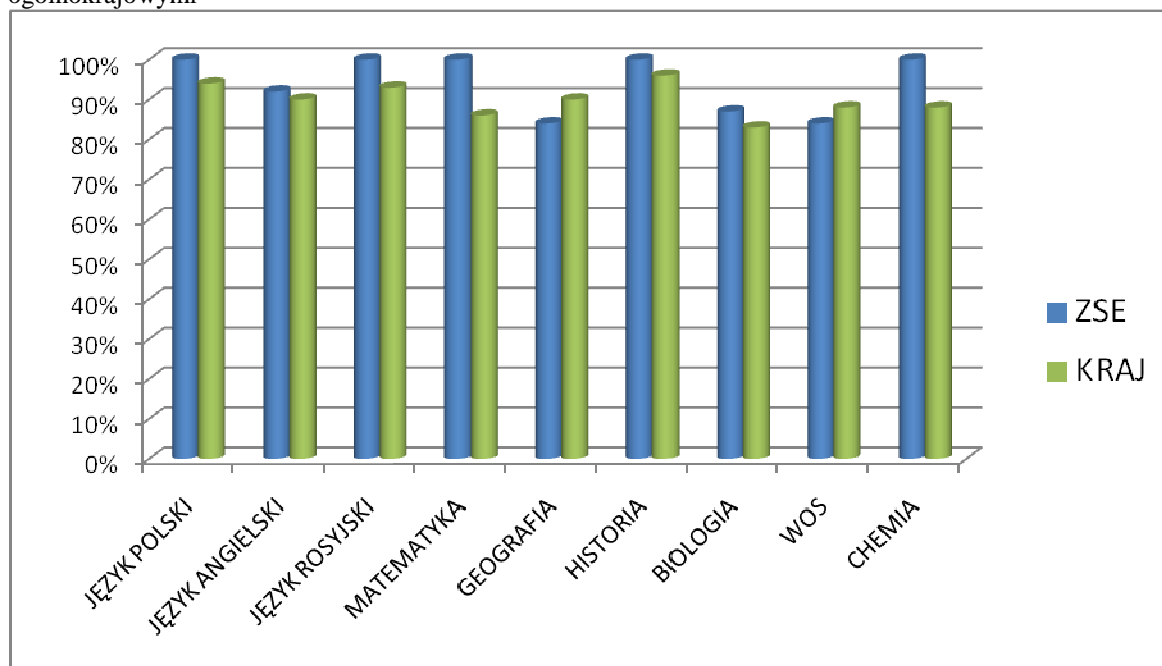
II. KOMPETENCJE KLUCZOWE I ZAWODOWE

II.1 Efekty kształcenia

Nasza szkoła jest placówką przywiązującą dużą wagę do efektów kształcenia. Ze względu na specyficzne uwarunkowania i tradycję do naszej placówki uczęszcza młodzież z całego powiatu staszowskiego, jak również spoza powiatu. Ponad 80% młodzieży z naszej szkoły to młodzież dojeżdżająca. Problemem jest to, że do szkół technikalnych trafiają słabsi uczniowie, którzy oprócz przedmiotów ogólnokształcących muszą realizować liczne przedmioty zawodowe. Nie jest to łatwe, gdyż zdanie obecnie egzaminu zawodowego jest trudniejsze niż zdanie matury. Powoduje to frustrację i zniechęcenie uczniów do nauki. Z tych powodów zespół nauczycielski musi dokładać więcej starań o dobre wyniki kształcenia. Aby jednoznacznie omówić efekty kształcenia potrzeba dokładnej analizy edukacyjnej wartości dodanej, a to w tym momencie nie jest możliwe ze względu na brak określonych rozwiązań. Stąd wydaje się, że analiza wyników z matury i egzaminu z zawodowego oraz osiągnięcia uczniów w olimpiadach i konkursach są w tej chwili najlepszym miernikiem efektów kształcenia.

Wyniki egzaminu maturalnego w 2008 r. napawają optymizmem. Wynik uzyskany w powiecie staszowskim był najlepszym wynikiem w województwie, a wynik osiągnięty w szkole był bardzo dobry.

Zdawalność matury w ZSE w porównaniu z wynikami ogólnokrajowymi

Jak widać z powyższego wykresu zdawalność w naszej szkole jest na dobrym poziomie. W większości przedmiotów jest wyższa od średniej krajowej. Jeśli chodzi o łatwość arkuszy to najłatwiejszy był arkusz z historii zaś najtrudniejszy z biologii.

Analiza wyników egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe w sesji letniej 2008 roku

Symbol cyfrowy zawodu	Liczba zgłosz.	Przystąpiło do egzaminu pisemnego	Zdało etap pisemny		Przystąpiło do egzaminu prakt.	Zdało etap praktyczny		Przystąpiło do egzaminu zawodowego	Otrzymało dyplom	
			Liczba	%		Liczba	%		Liczba	%
341[02] Technik Ekonomista										
IV c	32	25	24	96	23	2	8,7	23	2	8,7
341 [03] Technik Handlowiec										
IV d	34	31	28	90	30	18	60	30	17	56,7

Dyplom w zawodzie technik ekonomista otrzymało 2 uczniów na 23, co stanowi 8,7%. W okręgu łódzkim dyplom w tym zawodzie otrzymało 27,4%, a woj. świętokrzyskim 20,3%. Wynik ten należy uznać za bardzo słaby i głęboko niesatysfakcjonujący.

Dyplom w zawodzie technik handlowiec otrzymało 17 uczniów, czyli 56,7%. Jest to wynik bardzo dobry, gdyż ze sprawozdania OKE Łódź wynika, że w okręgu tym dyplom otrzymało 34,8% (łódzkie – 32,7%; świętokrzyskie – 38,2%).

II.1.1 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie przedsiębiorczości

Jednym z wyznaczników kompetencji kluczowych jest analiza wyników kształcenia. Poniższa tabela przedstawia średnie ocen poszczególnych klas technikum z podstaw przedsiębiorczości. Wynika z niej, że ocena średnia z podstaw przedsiębiorczości jest dość niska, wynosi bowiem 2,89. Jest to konsekwencją tego, że do technikum trafiają uczniowie o dużym zróżnicowaniu. Część uczniów jest zdolna i osiąga dobre i bardzo dobre wyniki nauczania, część zaś to uczniowie słabi, którzy zostali przyjęci do technikum z niewielką punktacją. Na uwagę zasługuje fakt, że średnia ocen w klasach drugich jest znacznie większa niż w pierwszych. Jest to zupełnie normalne, gdyż uczniowie w pierwszej klasie dopiero poznają szkołę, nauczycieli i ich wymagania.

Lp.	przedmiot	klasa	liczba uczniów	średnia ocen	średnia z przedmiotu
1	podstawy przedsiębiorczości	I e Technikum	30	2,40	2,89
		II c Technikum	31	3,29	
		II d Technikum	26	3,11	
		II e Technikum	33	2,76	

Uczniowie brali udział w olimpiadach i konkursach:

- 1) Olimpiada Przedsiębiorczości – 1 uczennica brała udział w etapie okręgowym w Akademii Ekonomicznej w Katowicach; w etapie szkolnym wzięło udział 21 uczniów.
- 2) Ogólnopolski Konkurs Wiedzy o Gospodarce i Turystyce w roku szkolnym 2007/08 w etapie finałowym w Warszawie wzięło udział 4 uczniów, w roku 2008/09 do etapu finałowego zakwalifikowały się 3 uczennice.
- 3) Olimpiada Wiedzy o Regionie i Przedsiębiorczości - 1 uczeń zakwalifikował się do etapu okręgowego.
- 4) Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej (w ostatnich 3 latach 2-3 uczniów zakwalifikowanych jest do etapu okręgowego).
- 5) Ogólnopolski Konkurs z Rachunkowości – 1 uczennica zajęła 7 miejsce w finale ogólnopolskim.

- 6) Konkurs Wiedzy o Unii Europejskiej – 2 uczniów brało udział w etapie wojewódzkim.
- 7) Konkurs Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym – szkoła zajęła 4 miejsce województwie.
- 8) Konkurs „Arystoteles Senior” (kategoria Wiedza o gospodarce i turystyce) organizowany przez SIG w Staszowie (uczniowie ZSE zawsze zajmują pierwsze miejsca i uzyskują stypendia i nagrody).

Uczniowie zdobywają swoją wiedzę nie tylko na zajęciach szkolnych. W 2006r. 15 uczniów technikum brało udział w praktykach zawodowych w Niemczech w firmie Vitalis – GmbH w Scheudiz. Organizowane są spotkania z przedstawicielami Powiatowego Urzędu Pracy i przedsiębiorcami podczas których omawiane są zagadnienia z zakresu przedsiębiorczości, lekcje otwarte dla uczniów innych klas. Część absolwentów po ukończeniu technikum podejmuje własną działalność gospodarczą. Doświadczenie oraz potrzebne umiejętności kluczowe i zawodowe zdobywają realizując różne projekty, między innymi wspomniany już wcześniej projekt „Nasza Szkoła”.

II.1.2 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie technologii informacyjnej i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych

W związku z tym, że nasi uczniowie pochodzą z różnych środowisk, różnych szkół mają różne doświadczenia z informatyką i przedmiotami matematyczno-przyrodniczymi. Niestety kompetencje kluczowe w zakresie przedmiotów ścisłych są najslabiej wykształcone. Wielu uczniów nie posiada w domu komputera, nie mają też dostępu do Internetu. Często szkoła jest jedynym miejscem, gdzie mogą korzystać z dobrodziejstw nowych technologii teleinformatycznych. Kawiarenka internetowa jest dosłownie oblegana przez uczniów. Najlepiej pod tym względem jest w klasie technikum informatycznego. Uczniowie tej klasy biorą udział w opracowywaniu materiałów na szkolną witrynę internetową, przygotowali i prowadzą stronę internetową biblioteki szkolnej. Planuje się ich udział w przygotowaniu i prowadzeniu strony internetowej projektu „Szkoła Kluczowych Kompetencji” oraz udział w przygotowaniu i publikacji materiałów do e-learningu. Zagrożeniem jest zbyt małe zainteresowanie wdrażaniem

osiągnięć technologii informacyjnej w nauczaniu przez niektórych nauczycieli, a w efekcie słabsze przygotowanie uczniów do pracy w zawodzie.

Zestawienie wyników nauczania na I semestr 2008/2009 z informatyki i przedmiotów przyrodniczych

Lp.	przedmiot	klasa	liczba uczniów	średnia ocen	średnia z przedmiotu	średnia
1	technologia informacyjna	Ib Technikum	30	3,97	3,60	3,81
		Ic Technikum	30	3,80		
		Id Technikum	28	2,96		
		Ie Technikum	30	4,03		
		If Technikum	31	3,26	4,02	
		IIb Technikum	34	4,12		
		IIc Technikum	31	4,23		
		IIId Technikum	26	3,77		
		IIe Technikum	33	3,76		
IIIf Technikum	34	4,24				
2	Chemia	Ib Technikum	30	3,07	3,10	3,20
		Ic Technikum	30	4,17		
		Id Technikum	28	2,79		
		Ie Technikum	30	2,63		
		If Technikum	31	2,84	3,30	
		IIb Technikum	34	2,74		
		IIc Technikum	31	3,74		
		IIId Technikum	26	3,88		
		IIe Technikum	33	3,24		
IIIf Technikum	34	2,91				
3	fizyka i astronomia	Ib Technikum	30	2,80	2,51	2,78
		Ic Technikum	30	2,87		
		Id Technikum	28	2,14		
		Ie Technikum	30	2,40		
		If Technikum	31	2,35	2,76	
		IIb Technikum	34	2,53		
		IIc Technikum	31	3,13		
		IIId Technikum	26	2,69		
		IIe Technikum	33	2,73		
		IIIf Technikum	34	2,74	3,06	
		III c Technikum	30	3,33		
III d Technikum	18	2,78				
4	Geografia	Ib Technikum	30	2,40	2,55	2,88
		Ic Technikum	30	3,47		
		Id Technikum	28	2,18		
		Ie Technikum	30	2,17		
		If Technikum	31	2,52	3,09	
		IIb Technikum	34	3,03		
		IIc Technikum	31	3,55		

		IId Technikum	26	2,58		
		Ile Technikum	33	3,03		
		IIf Technikum	34	3,26		
		III c Technikum	30	3,30	3,01	
		III d Technikum	18	2,72		
5	Biologia	Ib Technikum	30	3,07	3,00	3,22
		Ic Technikum	30	3,63		
		Id Technikum	28	3,00		
		Ie Technikum	30	2,53		
		IIf Technikum	31	2,77		
		IIb Technikum	34	3,21	3,23	
		IIc Technikum	31	3,45		
		IIId Technikum	26	2,81		
		IIe Technikum	33	3,21	3,43	
		IIIf Technikum	34	3,47		
		III c Technikum	30	3,63		
				III d Technikum	18	

Najlepsze oceny uczniowie uzyskali z technologii informacyjnej. Średnia ocen jest wysoka, wynosi bowiem 3,81. Jest to konsekwencja wieloletnich działań MEN, które pomimo opóźnień dość skutecznie wprowadza Polskę na drogę społeczeństwa informacyjnego. Najłabsze wyniki uczniowie uzyskali z fizyki i astronomii – średnia 2,78. Ten wynik idealnie pasuje do polityki władz oświatowych, które od dłuższego czasu dążą do zminimalizowania roli tego przedmiotu. Paradoksalnie na fizykę, która nie należy do łatwych kierunków studiów nie ma od kilku lat chętnych. Uczelnie przyjmują nawet takich studentów, którzy na maturze zdawali egzaminy humanistyczne(!). Często wycofują się oni ze studiowania tego kierunku. Nie jest to z pewnością dobry sposób na wykształcenie elity inżynierskiej.

Uczniowie natomiast chętnie uczestniczą w zajęciach na których mają możliwość przeprowadzania eksperymentów i doświadczeń. Dotyczy to również zajęć dodatkowych. Biorą udział w konkursach szkolnych z fizyki, przygotowują prezentacje multimedialne. Osiągają sukcesy w konkursach zewnętrznych, np. uczennica ZSE dwukrotnie w latach 2008 i 2009 wygrała etap wojewódzkiego konkursu na referat z zakresu astronomii i astronautyki. W tym samym konkursie inna uczennica w roku 2008 zajęła III miejsce w województwie. Ponadto jeden z uczniów został finalistą Regionalnego konkursu multimedialnego w nauczaniu fizyki, astronomii i informatyki.

Geografia jest przedmiotem, który w naszej szkole cieszy się dużą popularnością. Uczniowie chętnie wybierają geografię jako przedmiot maturalny – w ubiegłym roku ten

przedmiot wybrało 86 uczniów, w tym roku – 65. Uczniowie z powodzeniem zdają egzamin maturalny z geografii. W ubiegłym roku zdało 90% przystępujących do egzaminu, co jest wynikiem lepszym od średniej krajowej. Ponadto uczniowie uczestniczą w zajęciach koła geograficznego przygotowując się do konkursów i olimpiad. W ubiegłym roku szkolnym nasza uczennica zajęła 9 miejsce w województwie w Olimpiadzie Ekologicznej.

II.1.3 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie matematyki

Na podstawie poniższej tabeli można stwierdzić, że uczniowie osiągają przeciętne wyniki kształcenia z matematyki. Najlepiej wypadają klasy czwarte technikum ze średnią 3,34. W pozostałych klasach ta średnia jest poniżej 4.

Zestawienie wyników nauczania na I semestr 2008/2009 z matematyki

Lp.	przedmiot	klasa	liczba uczniów	średnia ocen	średnia z przedmiotu	średnia
1	Matematyka	Ib Technikum	30	2,50	2,64	2,88
		Ic Technikum	30	3,10		
		Id Technikum	28	2,25		
		Ie Technikum	30	2,70		
		If Technikum	31	2,65		
		IIb Technikum	34	2,74	2,71	
		IIc Technikum	31	2,94		
		IId Technikum	26	2,42		
		IIe Technikum	33	2,91		
		IIf Technikum	34	2,53		
		IIIc Technikum	30	3,33	2,83	
		IIId Technikum	18	2,33		
		IVc Technikum	31	3,30	3,34	
		IVd Technikum	30	3,37		

Największym problemem uczniów jest wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce. Ta umiejętność wymaga systematyczności i samodyscypliny, a to niestety nie jest najmocniejszą stroną naszych uczniów. Uczniowie mają problemy z matematycznym opisem zjawisk fizycznych. Wolą działania na konkretach. Zmiana symboli, oznaczeń powoduje problemy, które uczniowie mogą rozwiązać często tylko z pomocą nauczyciela. Znacznie lepiej przedstawia się umiejętność prezentowania wyników swojej

pracy na schematach, diagramach, wykresach i prezentacjach multimedialnych. Wyśmienicie uczniowie radzą sobie z łamigłówkami matematycznymi, np. grą sudoku.

Sukcesy matematyczne uczniów ZSE

- Konkurs SUDOKU – 1 miejsce w kategorii indywidualnej i 3 miejsce w kategorii zespołowej w finale wojewódzkim w 2008r.
- Konkurs SUDOKU – 1 miejsce w kategorii indywidualnej i zespołowej w eliminacjach powiatowych w 2008r.
- Dobre wyniki w konkursie „OXFORD PLUS”. Nasi uczniowie w ostatnich 3 latach uzyskali od 60pkt do 80pkt na 100pkt możliwych do zdobycia.

Wysoka zdawalność matematyki jako przedmiotu wybranego na maturze. W roku szk. 2007/2008 – 100% uczniów zdało matematykę.

II.1.4 Kompetencje Kluczowe uczniów i absolwentów w zakresie języków obcych

Zestawienie wyników nauczania na I semestr 2008/2009 z języków obcych

Lp.	przedmiot	klasa	liczba uczniów	średnia ocen	średnia z przedmiotu	średnia
1	język angielski	Ib Technikum	30	3,00	2,92	2,75
		Ic Technikum	30	3,70		
		Id Technikum	28	2,75		
		Ie Technikum	30	2,50		
		If Technikum	31	2,65		
		IIb Technikum	34	3,03	2,91	
		IIc Technikum	31	3,39		
		IIId Technikum	26	2,35		
		IIe Technikum	33	2,97		
		IIIf Technikum	34	2,82		
		III c Technikum	30	2,83	2,67	
		III d Technikum	18	2,50		
		IV c Technikum	31	2,70	2,50	
		IV d Technikum	30	2,30		
2	język niemiecki	Ib Technikum	13	2,77	2,95	2,76
		Ic Technikum	14	3,50		
		Id Technikum	16	2,81		
		Ie Technikum	15	2,47		
		If Technikum	9	3,22		
		IIb Technikum	15	2,27	2,55	
		IIc Technikum	18	2,78		
		IIId Technikum	11	2,27		
IIe Technikum	16	2,13				

		IIf Technikum	17	3,31		
		III c Technikum	18	2,83	2,58	
		III d Technikum	12	2,33		
		IV c Technikum	15	3,70	2,94	
		IV d Technikum	17	2,18		
3	język rosyjski	Ib Technikum	17	4,06	3,98	3,49
		Ic Technikum	16	4,31		
		Id Technikum	12	4,33		
		Ie Technikum	15	3,27		
		If Technikum	22	3,95		
		IIb Technikum	19	3,00	3,34	
		IIc Technikum	13	3,92		
		IIId Technikum	15	3,40		
		IIe Technikum	17	3,18		
		IIIf Technikum	17	3,18		
		III c Technikum	12	3,58	3,38	
		III d Technikum	6	3,17		
		IV c Technikum	16	3,40	3,24	
		IV d Technikum	13	3,08		

Wyniki uzyskane przez uczniów na I semestr roku szkolnego 2008/09 z języków obcych są zróżnicowane. Najwyższą średnią uczniowie otrzymali z języka rosyjskiego (3,49), zaś zdecydowanie niższą z języka angielskiego (2,75) i niemieckiego (2,76). Uczniowie dość dobrze komunikują się w języku rosyjskim i języku angielskim, nieco gorzej wypada ta umiejętność w języku niemieckim. Trzeba jednak przyznać, że w ostatnim okresie nauczyciel języka niemieckiego podjął szereg ważnych inicjatyw pedagogicznych w celu lepszego poznania przez uczniów umiejętności rozumienia i wypowiedzania się w języku niemieckim. Dość dobrze wypada umiejętność rozumienia komunikatów, podtrzymywania rozmowy, kończenia jej. Nieco gorzej wypada znajomość gramatyki oraz umiejętność pisanie.

Efekty kształcenia kluczowych kompetencji z języka rosyjskiego

Efekty kształcenia języka rosyjskiego w naszej szkole zawsze były wysokie. Uczniowie osiągają dobre wyniki w nauce, a zdawalność na maturze jest zawsze 100%. Znaczna część naszych uczniów bardzo dobrze komunikuje się z Rosjanami, potrafi pisać, czytać, rozpoczynać i podtrzymywać dialogi, wysoki jest zasób słownictwa. Uczniowie piszą wypracowania, korespondują ze swoimi rówieśnikami z Rosji, do rozmów stosują internetowe komunikatory, w szczególności Skype i Gadu-gadu.

Efekty kształcenia kluczowych kompetencji z języka niemieckiego

- Miesięczny pobyt 15 uczniów na praktykach zawodowych w Niemczech(w firmie Vitalis w Schkeudiz - wrzesień 2006).
- Udział w międzyszkolnym konkursie recytatorskim „Romantyczne klimaty...” w latach (2005-2008) – zajęcie 3 w 2005 i 2 w 2006 miejsca.
- Udział młodzieży w przedstawieniu z okazji Świąt Bożego Narodzenia pt. „Europa da się lubić” – grudzień 2007.
- „Wieczór kołęd” przygotowany przez uczennice klas 2c, 3c z okazji Świąt Bożego Narodzenia- XII 2008.
- Udział młodzieży w szkolnych konkursach: wiedzy o krajach niemieckiego obszaru językowego, gramatyczno-leksykalnym z języka niemieckiego – 2003-2008.
- Lekcje otwarte i koleżeńskie prowadzone metodami aktywizującymi: „Jaka jest dziś pogoda”, „Kim chcesz zostać w przyszłości”, „W restauracji”, „Piszemy wiersze o tematyce świątecznej”.
- Prezentacje multimedialne wykonane przez uczniów: „Unia Europejska i jej instytucje”, „Niemcy-kraj, kultura, gospodarka, Świąta Bożego Narodzenia w Niemczech”.
- Wykorzystanie połączeń internetowych: programów komputerowych na lekcji: „Wysyłamy kartki świąteczne przez Internet”, „Wiadomości kulturowe o Austrii”, „Wycieczka po stolicy Austrii-Wiedniu”.

Efekty kształcenia kluczowych kompetencji z języka angielskiego.

- Udział w konkursie z języka angielskiego „Arystoteles” oraz w konkursie „O indeks NKJO w Ostrowcu Świętokrzyskim”.
- Udział w ogólnopolskim konkursie „FOX”.
- Udział w międzyszkolnym konkursie „Romantyczne klimaty” i recytacji poezji w języku angielskim.
- Udział w szkolnych konkursach wiedzy o krajach anglojęzycznych.
- Przygotowanie prezentacji multimedialnych o Wielkiej Brytanii i ich pokaz na forum międzyszkolnym.
- Udział w spotkaniu z przedstawicielami Unii Europejskiej i dyskusja na temat kształcenia zawodowego w języku angielskim.

- Przygotowanie przedstawienia „Europa da się lubić”.
- Przygotowanie samodzielne gazetek tematycznych w języku angielskim.

II.2 Kompetencje zawodowe uczniów i absolwentów

Wyniki analizy SWOT

Obszar: kompetencje zawodowe i kompetencje kluczowe uczniów i absolwentów szkoły - Pobudzanie aspiracji edukacyjnych i zainteresowań uczniów, rozwijanie umiejętności kluczowych oraz przygotowanie młodzieży do kontynuowania nauki i funkcjonowania na rynku pracy

Dyrekcja szkoły

Silne strony:

- wysoka ocena umiejętności zawodowych absolwentów dokonywana przez ich pracodawców,
- odnajdywanie się absolwentów szkoły w dorosłości – kontynuowanie nauki, często ze względów finansowych przy jednoczesnej pracy zawodowej,
- wysoka ocena poziomu nauczania w placówce widoczna w dużym zainteresowaniu ofertą szkoły wśród gimnazjalistów,
- wzrost liczby uczestników konkursów i olimpiad (w tym zawodowych), osiąganie znaczących miejsc świadczący o wysokich umiejętnościach uczniów,
- kształtowanie postaw innowacyjnych na zajęciach kół zainteresowań,
- stosowanie nowych technologii informacyjnych w zdobywaniu niezbędnych informacji,
- udział młodzieży w różnych formach zdobywania doświadczeń np. projektach, programach autorskich,

Szanse:

- pozytywne zmiany w podejściu do kształcenia zawodowego (nowe programy, podstawy programowe) zamieniające ilość nauczanych treści na kształcenie umiejętności,
- możliwość wykorzystywania projektów wspierających rozwój placówek oświatowych – „Nasza szkoła”, „Leonardo”, Szkoła kluczowych kompetencji” itp.,

- przygotowywanie uczniów do samodzielnej pracy w funkcjonowaniu na niestabilnym rynku pracy, odpowiedzialności za środowisko społeczne i przyrodnicze w tym empatię,
- kształtowanie kompetencji poprzez praktyki, udział w konkursach,

Słabe strony:

- małe wsparcie rodziców w przygotowanie i rozwój młodzieży,
- brak profesjonalizmu w opracowaniu wspólnego planu kształcenia kluczowych umiejętności wynikający z przyzwyczajień, pozostawania w schemacie przekazywania wiedzy, ogólnej niechęci do zmian,
- niska aktywność twórcza uczniów,
- niska mobilność,

Zagrożenia:

- rosnące wymagania i oczekiwania uczniów i rodziców niezrównoważone wkładem pracy, zainteresowaniem ich realizacją,
- wzrost znaczenia konkurencyjnych szkół w powiecie o lepszej bazie lokalowej czy wyposażeniu,
- niemożność stworzenia mechanizmów rozwoju intelektualnego ucznia,

Nauczyciele

Silne strony:

- dobrze wykształcona i przygotowana merytorycznie i pedagogicznie kadra,
- funkcjonowanie pedagoga i doradcy zawodowego na terenie szkoły,
- kształcenie umiejętności zawodowych na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- rozwijanie postaw innowacyjnych, przedsiębiorczych na zajęciach koła ekonomicznego,
- udział młodzieży w różnych formach zdobywania doświadczeń np. wirtualne firmy, które ułatwiają przyszły start na drodze zawodowej,
- poznawanie technik marketingu mix i reklamy metodą projektów,
- dodatkowe zajęcia przygotowujące do egzaminów z przygotowania zawodowego,
- stosowanie nowych technologii ICT w zdobywaniu informacji niezbędnych do rozwijania się,
- udział młodzieży w konkursach z różnych przedmiotów,
- rozwój bazy informatycznej w szkole,

- aktualizacja księgozbioru biblioteki szkolnej szczególnie w zakresie nauk ekonomicznych,
- praca z uczniem zdolnym oraz uczniem słabym w celu wyrównywania jego braków,
- udział w konkursach i olimpiadach, uroczystościach, imprezach, itp.,
- prowadzenie zajęć dodatkowych z przedmiotów zawodowych pod kątem rozwoju kluczowych kompetencji i umiejętności zawodowych,
- prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa i przedsiębiorczości w ramach kół zainteresowań,
- współpraca z zakładami pracy w kierunku rozwoju kompetencji kluczowych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania na rynku pracy, praktyki zawodowe,
- spotkania młodzieży z przedstawicielami wyższych uczelni,
- organizacja dodatkowych zajęć edukacyjnych (dla klas maturalnych),
- prowadzenie kół zainteresowań,
- organizacja praktyk zawodowych,
- udział uczniów w projektach finansowanych przez UE,
- udział uczniów w konkursach,
- wysoki poziom umiejętności zawodowych absolwentów,
- znajomość sposobów aktywnego poszukiwania pracy,
- wspieranie uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,
- promowanie najlepszych uczniów i absolwentów szkoły,
- organizacja dodatkowych zajęć edukacyjnych (dla klas maturalnych)
- wspieranie uczniów o trudnej sytuacji materialnej,
- opracowywane są projekty unijne w ramach których uczniowie mogą rozwijać umiejętności zawodowe,
- dostosowanie oferty edukacyjnej szkoły do potrzeb rynku,
- obozy językowe,
- organizowanie przebiegu praktyk zawodowych zgodnie ze specjalnością w różnych zakładach,
- możliwość udziału ucznia w praktykach zagranicznych,
- dostosowanie oferty edukacyjnej szkoły do potrzeb rynku,
- przygotowanie uczniów do wejścia na rynek pracy lub podjęcia działalności gospodarczej na własny rachunek,

Szanse:

- możliwość rozwijania zainteresowań na kołach zajęć pozalekcyjnych,
- możliwość planowania swojej kariery po skończeniu szkoły,
- możliwość łatwiejszego startu na studiach i przyszłej pracy zawodowej,
- ustawiczne wzbogacanie wiedzy teoretycznej i praktycznej zgodnie z wymogami rynku pracy,
- lepszy dostęp do nowych technologii ułatwiających samokształcenie,
- rozwój umiejętności zawodowych potrzebnych uczniowi na starcie w dorosłe życie,
- wdrożenie uczniów do samodzielnej pracy na niestabilnym rynku oraz do podejmowania ryzyka i odpowiedzialności za podejmowane decyzje,
- pobudzanie aspiracji zawodowych i edukacyjnych w kierunku kontynuowania nauki i funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy,
- ukształtowanie umiejętności i kompetencji zawodowych oraz podstaw,
- rozwój zainteresowań edukacyjnych i zawodowych uczniów,
- wybór „właściwego” zawodu, umożliwiającego znalezienie się na współczesnym, globalnym rynku pracy,
- możliwość poszerzenia kompetencji poprzez praktyki, udział w konkursach, olimpiadach, itp.,
- mobilność zawodowa i kreatywność,
- zwiększenie naboru do naszej szkoły,
- kontynuowanie dalszej nauki poprzez podejmowanie studiów,
- właściwe zaplanowanie ścieżki kariery zawodowej,
- wybór zawodu na który istnieje zapotrzebowanie na rynku pracy,
- mobilność, kreatywność uczniów,
- lepsze funkcjonowanie na rynku pracy,
- uczestnictwo w różnego rodzaju projektach, które będą bardziej angażować środowisko uczniów,
- zachęcanie do udziału uczniów w konkursach poprzez różne metody motywacji,
- możliwość wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce i późniejszej pracy,
- możliwość zapoznania się z organizacją pracy w wybranych krajach,
- umiejętność biegłego posługiwania się językiem obcym w przyszłej pracy zawodowej,
- zdobycie w przyszłości ciekawej pracy;

Słabe strony:

- duży odsetek uczniów dojeżdżających, którzy nie mogą często uczestniczyć w zajęciach dodatkowych,
- brak możliwości wyboru przedmiotów w ramach obowiązkowego programu nauczania,
- brak możliwości rozwijania niektórych zainteresowań ze względu na małą ilość pomocy dydaktycznych,
- brak wycieczek i obozów edukacyjnych z powodu dużej liczby uczniów pochodzących z rodzin o niskich dochodach,
- mała liczba osób zdających egzamin maturalny i zawodowy na poziomie bardzo dobrym,
- niska mobilność i zainteresowanie uczniów rozwojem kompetencji, umiejętności, oraz swoich uzdolnień,
- małe wykorzystanie praktycznych umiejętności,
- brak zainteresowania wynikami dzieci ze strony rodziców,
- brak pomocy ze strony rodziców,
- dojazdy do szkoły,
- brak wystarczających środków finansowych na prowadzenie dodatkowych zajęć rozwijających zainteresowania,
- niska świadomość rodziców odnośnie kształcenia ich dzieci,
- zbieżność w czasie egzaminu maturalnego i zawodowego,
- brak środków na rozwijanie zainteresowań, które wymagają wyjazdów poza miasto i dużych nakładów finansowych,
- brak środków na zagraniczne praktyki zawodowe,
- brak środków finansowych na dodatkowe zajęcia z: języków obcych, przedmiotów matematyczno – fizycznych, informatyki,
- brak możliwości zdobywania wiedzy i umiejętności kluczowych w sposób niekonwencjonalny, tj. : obozy naukowe, obozy językowe, wycieczki,
- brak środków finansowych na zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych, (np. tablic interaktywnych), które pomogłyby uczniom w procesie uczenia się,
- brak środków na działania szk-u,
- niekorzystanie z nowoczesnych metod kształcenia, takich jak: blended, e-learning,

- uczniowie nie w pełni wykorzystują możliwości uczestnictwa w kołach zainteresowań, gdyż większość z nich to osoby dojeżdżające,
- do szkoły trafiają osoby „słabe”,
- uczniowie nie mają motywacji do nauki,
- ograniczona liczba uczniów biorących udział w praktykach zagranicznych,
- konieczność opracowania wysokich kryteriów wyboru uczniów,
- ze względu na dużą liczbę uczniów dojeżdżających utrudnione są zajęcia dodatkowe
- uczniowie nie mają motywacji do nauki;

Zagrożenia:

- uczniowie otrzymują szerokie spektrum wiedzy i umiejętności, które w konsekwencji są powierzchowne i mało wyspecjalizowane,
- mała liczba uczniów podejmujących naukę na studiach dziennych,
- nieumiejętność odnalezienia się we współczesnym rynku pracy,
- brak przygotowania do kontynuowania nauki,
- brak odpowiedniego ukształtowania kompetencji zawodowych i kompetencji kluczowych u absolwentów szkoły,
- brak zainteresowania nauką spowodowany wysokim bezrobociem wśród osób wykształconych,
- brak zainteresowania nauką spowodowany małymi szansami zatrudnienia osób w wyuczonym zawodzie,
- kompleksy uczniów pochodzących z małych środowisk,
- wybór przez uczniów kierunków studiów których absolwenci nie są poszukiwani na rynku pracy,
- duże dysproporcje między wiedzą i umiejętnościami uczniów naszej szkoły (uczniami pochodzącymi z małego środowiska) a wiedzą i umiejętnościami uczniów pochodzących ze środowisk wielkomiejskich,
- brak możliwości wyrównania szans edukacyjnych,
- nie ma możliwości uczęszczania na zajęcia dodatkowe,
- niesprzyjająca sytuacja w gospodarce kraju,
- wysoka stopa bezrobocia,
- rozczarowanie uczniów nie biorących udziału w praktykach zagranicznych;

Uczniowie

Silne strony:

- współpraca z zakładami pracy,
- uczestniczenie w wolontariacie,
- współpraca z organizacjami, między innymi z poradnią, policją,
- organizowani kół zainteresowań i zajęć przygotowawczych do matury i egzaminu zawodowego,
- organizowanie wycieczek edukacyjnych,
- przygotowanie uczniów do funkcjonowania na rynku pracy,
- organizowanie wewnętrznych konkursów tematycznych,
- organizowanie przez szkołę prelekcji w gimnazjach celem podania uczniom informacji o szkole,
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych celem rozszerzenia zainteresowań uczniów,
- prowadzenie przez szkołę kursów przygotowujących do matury i egzaminu zawodowego,
- dostępność do Internetu dla każdego ucznia,
- pobudzanie aspiracji uczniów na języku angielskim i przedmiotach zawodowych,
- nauczyciele chętnie pomagają uczniom chcącym się rozwijać przez konkursy, olimpiady, itp.,
- szkoła bierze udział w wielu konkursach,
- nauczyciele mogą koncentrować się na pojedynczych uczniach,
- odpowiednie przygotowanie nauczycieli do pracy,
- wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów,
- praktyki zawodowe przygotowują do przyszłej pracy i wykonywania danego zawodu,,
- nowe programy edukacyjne zachęcają do dalszej nauki i rozwoju umiejętności,
- w szkole dowiadujemy się wiele o rynku pracy;

Szanse:

- zdobycie dobrej pracy na dobrym stanowisku,
- rozwinięcie i pogłębienie zainteresowań uczniów, którzy są zainteresowani inicjatywami szkoły,
- nowe programy edukacyjne,
- rozwój szkoły,

- powstawanie nowych zakładów w regionie;

Słabe strony:

- brak umiejętności rozmawiania z innymi ludźmi,
- kółka nie są prowadzone ze wszystkich dziedzin,
- brak większego zainteresowania uczniów inicjatywami podejmowanymi przez szkołę,
- ograniczenia w transporcie na zajęcia pozalekcyjne,
- praca uczniów na gospodarstwie ogranicza udział w zajęciach dodatkowych,
- brak uczniów do udziału w kołach zainteresowań;

Zagrożenia:

- brak akceptacji ze strony innych,
- brak środków na sfinansowanie dodatkowych zajęć,
- przyczyny losowe,
- brak rozwiniętego przemysłu,
- brak czasu,
- duża liczba zajęć szkolnych,
- brak kin, teatrów, filharmonii w pobliżu wpływa na słaby rozwój uczniów z profilów humanistycznych,
- mniejsze szanse uczniów mało zdolnych,
- mała liczba godzin przedmiotów ogólnokształcących;

Rodzice

Silne strony

- prowadzenie przez szkołę kółek przedmiotowych,
- nauczyciele organizują zajęcia w sposób atrakcyjny,
- szkoła organizuje spotkania z ludźmi różnych zawodów,
- szkoła organizuje wyjscia do zakładów pracy i spotkania w firmach,
- przygotowanie się do wybranego kierunku,
- udział w bezpłatnych warsztatach,
- rozwijanie swoich umiejętności,
- zawiadamiania o różnych kierunkach studiów,
- dostanie się na lepsze studia,
- zapoznanie z aktualnymi ofertami edukacyjnymi wyższych uczelni,
- zapoznanie uczniów z aktualną sytuacją na rynku,

- przygotowanie ucznia pod dobry kierunek studiów,
- rozwijanie swoich wiadomości,
- wykwalifikowana kadra pedagogiczna,
- atrakcyjne kierunki kształcenia,
- warunki lokalowe , sala gimnastyczna , biblioteka , sklepik , boisko,
- zagadnienie związane z wykonywaniem i organizowaniem zawodów sportowych,
- współpraca z placówkami kształcenia wyższego,
- promowanie uczenia się języków obcych,
- zdobycie fachowej wiedzy i dostosowanie umiejętności ucznia do wymogów rynku;

Szanse:

- możliwość pogłębienia wiedzy z poszczególnych przedmiotów,
- duże możliwości i różne sposoby przybliżenia wiedzy na temat wybranej przez siebie dziedziny,
- poszerzenie wiedzy,
- wyższe kwalifikacje związane z nauką,
- możliwość lepszego zaplanowania swojej przyszłości,
- szansa na znalezienie atrakcyjnej pracy,
- możliwość znalezienia lepszych miejsc pracy;

Słabe strony:

- mała dostępność do komputerów i Internetu,
- brak wiedzy na temat danego zawodu,
- dużo przedmiotów, mało czasu na naukę,
- zbyt duża ilość przedmiotów w ostatniej klasie, które nie przygotowują do matury,
- małe zaangażowanie,
- mały rynek pracy,
- słaba aktywność uczniów w sprawach dotyczących planowania ich przyszłej ścieżki edukacyjnej lub przyszłej pracy,
- brak nauczycieli na zastępstwo,
- brak właściwych kompetencji;

Zagrożenia:

- braki w wykształceniu dotyczącym oprogramowania,
- niechęć uczniów do nauki w danym zawodzie,

- mały rynek pracy,
- małe szanse na zdanie egzaminu zawodowego,
- więcej osób bez pracy,
- mało płatna praca, bez perspektyw,
- mało satysfakcjonująca praca w przyszłości,
- brak możliwości realizowania się,
- większe bezrobocie,
- wzrost cen podręczników szkolnych,
- duża konkurencja na rynku pracy,
- postępujący problem patologii uzależnień wśród młodzieży,
- wzrastający niż demograficzny;

Pracodawcy:

Silne strony:

- duży wachlarz kierunków kształcenia,
- posiadanie wiedzy teoretycznej,
- umiejętność obsługi komputera (społeczeństwo informacyjne);

Szanse:

- programy europejskie,
- możliwość podwyższenia kwalifikacji,
- umiejętność pozyskiwania informacji przez Internet;

Słabe strony:

- mały rynek pracy,
- małe możliwości awansu w pracy,
- ograniczone możliwości dalszej nauki,
- brak doświadczenia (praktyki) w zawodzie,
- brak zainteresowania kontynuowaniem nauki i poprawą kompetencji;

Zagrożenia:

- najzdolniejsza młodzież będzie szukała możliwości rozwoju i pracy poza Staszowem,
- niska szansa na podjęcie zatrudnienia z takimi kwalifikacjami ze względu na wysokie oczekiwania pracodawców,
- brak możliwości finansowych,
- brak interesujących ofert pracy;

Instytucje współpracujące ze szkołą

Silne strony:

- organizacja zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych zgodnych z predyspozycjami zespołów uczniowskich,
- zwiedzanie wybranych zakładów pracy z równoczesną informacją o mechanizmie ich działania prawnych aspektach zakładania przedsiębiorstw,
- organizacja spotkań z przedstawicielami urzędów pracy celem poznania lokalnej sytuacji rynku pracy, stanem bezrobocia i poszukiwanych zawodów,
- uczniowie posiadają kompetencje kluczowe,
- uczniowie są zainteresowani kontynuacją nauki i inwestowaniem we własny rozwój,
- umacnianie pozytywnych postaw u uczniów,
- ukierunkowywanie ich zgodnie z predyspozycjami;

Szanse:

- poznanie mechanizmów działających na rynku pracy,
- poznanie przepisów prawnych regulujących mechanizmy rynku pracy,
- rozwijanie własnej inicjatywy i przedsiębiorczości w zakresie możliwości przystosowawczych do zmieniających się potrzeb rynku pracy,
- tworzenie nowych zakładów dających miejsca pracy,
- zwiększenie możliwości znalezienia pracy;

Słabe strony:

- ograniczone możliwości finansowe na wsparcie działalności pozalekcyjnej i pozaszkolnej,
- brak możliwości kształcenia na poziomie wyższym w środowisku lokalnym;

Zagrożenia:

- możliwość wykształcenia się syndromu niemożności rozwiązywania problemów w oparciu o własne umiejętności i własną wiedzę,
- liczenie na załatwienie spraw przez układy małomiasteczkowe lub grupowe,
- brak możliwości realizacji aspiracji i pracy w wyuczonym zawodzie z powodu braku miejsc pracy;

Organ prowadzący

Silne strony:

- profesjonalnie wykształcona kadra,

- pełna obsada kadrowe,
- dobra baza lokalowa,
- szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych,
- dobre wyposażenie w sprzęt komputerowy,
- dobre przygotowanie młodzieży do kontynuowania nauki,
- osiągnięcia uczniów w różnych konkursach wiedzy, zwłaszcza ekonomicznej,
- umiejętność reprezentowania przez uczniów szkoły na zewnątrz,
- możliwość poszerzenia wiedzy w różnych dziedzinach przez uczniów, a także absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w oparciu o lokalne fundusze: Arystoteles , jak i środki unijne – Leonardo.
- dostępność do ww. funduszy przez wszystkie zainteresowane strony na zasadzie konkursu,
- realizacja projektów skierowanych tak do uczniów, jak i do absolwentów;

Szanse:

- zdobycie nowych kwalifikacji i podniesienie już nabytych,
- poznanie funkcjonowania firm w innych krajach ora tamtejszych stosunków pracy,
- nabycie nowych umiejętności związanych z ubieganiem się o środki lub uczestnictwo w projektach,
- przyjęcie na indywidualne osoby lub zespoły obowiązku rozliczenia się z planowych zadań – nabycie cech odpowiedzialności,
- stosowanie przez uczniów nowoczesnych technik informacyjno – komunikacyjnych wspomagających proces uczenia się,
- przygotowanie uczniów do aktywnego funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym i społeczności lokalnej,
- zapewnienie uczniom możliwości wyrównania szans edukacyjnych,
- zdobycie dodatkowej wiedzy i umiejętności ułatwiających dalszą edukację i wybór ścieżki zawodowej,
- organizacja praktyk zawodowych u pracodawców Unii Europejskiej,
- dalsze wyposażenie szkół w środki dydaktyczne przydatne w nauczaniu zawodu,
- stworzenie szkolnego ośrodka kariery;

Słabe strony:

- ograniczone fundusze na realizację programów edukacyjnych,

- długotrwałe i skomplikowane procedury ubiegania się o środki,
- brak własnych źródeł finansowania wymaganych regulaminem części projektów,
- ograniczona liczba osób rzeczywiście zainteresowanych realizacją inicjatyw wymagających poświęcenia i zaangażowania własnego czasu bez gratyfikacji finansowych,
- niedostateczne działania w zakresie zwiększenia dostępności osób niepełnosprawnych do infrastruktury edukacyjnej,
- niewystarczający system motywowania uczniów,
- słaba zdawalność egzaminu zawodowego w szkole,
- niska kultura osobowa niektórych uczniów i zdarzające się przypadki agresji;

Zagrożenia:

- ograniczenie realizacji projektów edukacyjnych do niewielkiego grona uczniów,
- pozostanie w tyle za ośrodkami wielkomiejskimi jeśli chodzi o kształcenie uczniów ponad obowiązujący program nauczania;

II.3 Kompetencje kluczowe a kompetencje zawodowe

W ostatnich latach następuje znaczne przewartościowanie umiejętności określanych wcześniej jako kwalifikacje zawodowe. W XXI wieku zmieniającej się gospodarki, struktur własnościowych, elastyczności produkcji pojęcie kwalifikacje zawodowe zostało zastąpione bardziej ogólnym sformułowaniem kompetencje zawodowe. „National Council for Vocational Qualifications” postrzega je jako zdolność wykonywania funkcji pracy lub zajęcia zgodnie ze standardami wymaganymi w tej pracy” (**Mariusz Siciński** Kwalifikacje czy kompetencje? Nr 9 „Edukacja i Dialog” listopad 2003). Z tej definicji kompetencji zawodowych wynika, że oprócz tradycyjnych umiejętności zawodowych pracownikowi potrzebne są umiejętności bardziej ogólne związane z przystosowywaniem się do nowych rynków pracy, innowacyjnością, mobilnością, otwarciem na kształcenie i szybkie przekwalifikowanie się. Jak widać dobre przygotowanie do pełnienia określonych ról w społeczeństwie nabiera większego znaczenia. Oprócz kwalifikacji zawodowych potrzebne są pracownikom jeszcze inne umiejętności zwane kompetencjami zawodowymi. Aby wykształcić kompetencje zawodowe trzeba kształcić w szkole kompetencje kluczowe, które rozumiemy jako „szczególnie ważne umiejętności , bez

opanowania których nie można skutecznie wykonywać określonych zadań” (Słowniczek nowych terminów w praktyce szkolnej Elżbieta Goźlińska s. 121). Mając to wszystko na uwadze należy dążyć do jak najlepszego kształtowania kompetencji kluczowych, które są bazą do kształcenia kompetencji zawodowych. Parlament Europejski wskazał na osiem kompetencji kluczowych:

- 1) porozumiewanie się w języku ojczystym,
- 2) porozumiewanie się w językach obcych,
- 3) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne,
- 4) kompetencje informatyczne,
- 5) umiejętność uczenia się
- 6) kompetencje społeczne i obywatelskie,
- 7) inicjatywność i przedsiębiorczość,
- 8) świadomość i ekspresja kulturalna.

Bacznego obserwatora gospodarek państw wysoko rozwiniętych nie powinno dziwić, że tak dużego znaczenia nabiera obecnie kształcenie kompetencji kluczowych, gdyż większa część dochodu narodowego państw wysoko rozwiniętych powstaje w sektorze teleinformatycznym, ściśle związanym z nowymi technologiami i społeczeństwem informacyjnym. Zachodzi więc potrzeba kształcenia umiejętności kluczowych związanych z wiedzą, postawami i ściśle powiązanych z kompetencjami zawodowymi. Niestety programy nauczania i podręczniki nie przywiązują należytej uwagi do wykształcenia kompetencji kluczowych. Okazją do pracy nad tymi kompetencjami stanowią programy wspierane przez Unię Europejską, która już dawno wskazywała na potrzebę rozwoju kompetencji kluczowych. W Zespole Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II dużą wagę zwraca się na przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym. Wyposaża się absolwentów szkoły w umiejętności wykorzystania w pracy i w życiu technologii teleinformatycznych. Korzystanie nowych technologii wymaga wykształcenia w krytycznym podejściu do treści i zagrożeń płynących z nowych mediów. Stąd w szkole dużą wagę przywiązuje się do spraw wychowawczych związanych z kształtowaniem odpowiednich postaw. Wspiera się krytyczne myślenie, kreatywność i dużą wagę przywiązuje się do innowacyjności.

III. RYNEK PRACY

III.1 Regionalny rynek pracy w aspekcie specjalności zawodowych placówki

Zespół Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II przez wiele lat był placówką, która zbyt małą uwagę przywiązywała do kształcenia kreatywności, krytycznego myślenia, innowacyjności. Z roku na rok kształcił w tych samych zawodach nie zastanawiając się nad losami absolwentów. Te losy nie były nigdy badane. Ta sytuacja diametralnie zmieniła się w ostatnich latach. Szkoła zaczęła interesować się tym, co dzieje się na lokalnym i regionalnym rynku pracy. Powstały nowe kierunki kształcenia: technik hotelarstwa, technik organizacji usług gastronomicznych, technik informatyk i technik logistyk. Powstanie nowych zawodów ściśle było związanych z sytuacją na rynku pracy, który w ostatnich latach w powiecie staszowskim zmieniał się diametralnie. Upadły duże zakłady przemysłowe, rozwinął się natomiast sektor usług gastronomicznych, hotelarskich i informatycznych, chociaż te są ciągle w początkowej fazie rozwoju. Szkoła nasza realizując wspólnie z Wyższą Szkołą Ekonomii i Innowacji w Lublinie projekt „Nasza Szkoła. Opracowanie i wdrożenie programów rozwoju szkół Polski Wschodniej” opracowała diagnozę, a następnie program rozwoju szkoły, który w znacznym stopniu przyczynił się do współpracy z lokalnym i regionalnym rynkiem pracy. W ubiegłym roku szkolnym nasza szkoła była gospodarzem seminarium którego efektem było podpisanie lokalnego paktu współpracy z przedsiębiorcami. Zmniejszenie kandydatów do technikum handlowego zrekomensowane zostało wdrożeniem zawodu technik logistyk, który, jak wskazują różnego rodzaju opracowania jest perspektywicznych i jeszcze nie docenianym w naszym regionie. Jednak duże zagraniczne przedsiębiorstwa logistyczne wkroczyły do Polski i rozwijają tę niezwykle ważną dziedzinę. Szkoła nie zrezygnowała całkowicie z naboru do technikum handlowego, gdyż ten zawód jest zawodem deficytowym w województwie świętokrzyskim. Ciągle istnieje na ten zawód zapotrzebowanie lokalnego i regionalnego rynku pracy. Ze zmniejszonym zainteresowaniem w niektórych latach na niektóre zawody szkoła radzi sobie dzieląc klasy na dwie grupy zawodami, np. ½ technika logistyka + ½ technika handlowca. Jest to możliwe dzięki przychylności organu prowadzącego.

III.2 Kompetencje Kluczowe a rynek pracy

Niewielki rynek pracy nie interesuje się rozwojem kompetencji kluczowych. Raczej jest zainteresowany posiadaniem dobrych kwalifikacji zawodowych. Wynika to z faktu, że nowi przedsiębiorcy działają na rynku pracy od niedawna i nie musieli jeszcze zmieniać branży, w której działają. Z tego wynika potrzeba rozmów z lokalnymi przedsiębiorcami i przedstawienia im teraźniejszych trendów w gospodarkach państw wysoko rozwiniętych. Na zachodzie docenia się nie tyle kwalifikacje zawodowe pracownika, ale jego kreatywność, mobilność, inicjatywę, przedsiębiorczość i innowacyjność. Z tych bowiem umiejętności można ukształtować potrzebne kwalifikacje, czy raczej kompetencje zawodowe. Wiele znanych firm poszukuje ludzi, którzy dobrze opanowali kompetencje kluczowe inwestując w nich i starając się jak najbardziej związać ich z firmą, np. poprzez dodatkowe premie z zysku, mieszkania, służbowo-prywatne samochody, czy organizacja wypoczynku i potrzeb kulturalno-oświatowych pracowników. Powoduje to zacieśnienie więzi i silne utożsamianie się pracowników z zakładem pracy. Duże bezrobocie, stosunkowo prosty rynek pracy nie wymusza wdrażania dobrych praktyk z szanujących się firm. Potrzeba zatem edukacji nie tylko uczniów ale również pracodawców, by ci ostatni docenili kompetencje kluczowe pracowników i aktywnie włączyli się w ich kształcenie na etapie ich nauki w szkołach zawodowych. Dużą szansę na wdrożenie dobrych praktyk w tej dziedzinie daje projekt „Szkoła Kluczowych Kompetencji”

III.3 Funkcjonowanie absolwentów na lokalnym i regionalnym rynku pracy.

Niezwykle ważnym zagadnieniem, przed którym nigdy nie można uciekać są losy absolwentów i ich funkcjonowanie na lokalnym i regionalnym rynku pracy. W czasie kilkudziesięciu lat funkcjonowania szkoły zyskała ona sobie mocną pozycję na lokalnym rynku pracy przygotowując przede wszystkim ekonomistów średniego szczebla. Zakłady pracy na niższe stanowiska ekonomiczne przyjmowały chętnie absolwentów naszej szkoły. Z chwilą upadku wielu zakładów pracy absolwenci szkoły mieli znaczne problemy ze znalezieniem pracy w swoim zawodzie. Komórki księgowe składają się z nielicznego grona dobrych fachowców są zamknięte dla nowych pracowników średniego szczebla.

Poszukiwani są samodzielni księgowi z wyższym wykształceniem i stażem pracy w zawodzie. Stąd zmniejszenie liczby przyjęć do technikum ekonomicznego i technikum handlowego i skupienie się szkoły na nowych zawodach, które dają szansę pracy na lokalnym, bądź regionalnym rynku pracy. Szkoła prowadzi ścisły dialog z pracodawcami, korzysta z ich uwag i stara się sprostać wymaganiom stawianym przez pracodawców. Niestety obciążenie ucznia technikum wieloma przedmiotami, fakt, że mają w jednym roku zdawać dwa ważne egzaminy – egzamin maturalny i egzamin zawodowy powoduje piętrzenie się trudności w sprostaniu wymaganiom pracodawców. Uczniowie technikum uważają, że dla nich najważniejszy jest egzamin maturalny i w ostatnich latach, na skutek trudności w zdaniu egzaminu zawodowego wycofują się z niego poprzestając na maturze. Nie jest to najlepsze zjawisko i istnieje pilna potrzeba zmian w zakresie egzaminów zewnętrznych w szczególności egzaminu zawodowego.

IV. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA I UWARUNKOWAŃ ZEWNĘTRZNYCH

IV.1 Prognozy demograficzne

Środowisko i uwarunkowania zewnętrzne mają duży wpływ na sposób kształtowania kompetencji kluczowych. Przy planowaniu działań w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych należy brać pod uwagę czynniki demograficzne. Często obserwuje się nieracjonalne wydawanie środków publicznych. Przykładem jest wiele odnowionych szkół bez uczniów. Najpierw nie analizując sytuacji demograficznej buduje się, modernizuje i wyposaża obiekty oświatowe, a później przychodzi wielkie zdziwienie, gdy okazuje się, że na obszarze działania danej placówki jest bardzo mało dzieci. Planując więc sieć szkół publicznych należy uwzględnić prognozy demograficzne.

Ze Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Staszowskiego na lata 2000-2015 wynika, że na koniec 2000 r. liczba mieszkańców powiatu wynosiła 78 044. Charakterystyka ludności powiatu staszowskiego według grup wiekowych przedstawiała się następująco:

- ludność w wieku poprodukcyjnym - 16 % obywateli powiatu,
- ludność w wieku produkcyjnym - 56 % obywateli,
- ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła - 27 % obywateli.

Dla kraju wskaźniki te wynosiły 14 %, 60 % i 25 %.

W ciągu 6 lat liczba mieszkańców powiatu zmalała o blisko 4 000 osób. Przyczyną były przede wszystkim problemy i likwidacje największych zakładów pracy. Spowodowało to migrację części ludności do większych ośrodków przemysłowych. Ważną i bardzo niepokojącą przyczyną jest fakt, że najlepsi uczniowie po zakończeniu studiów nie wracają w swoje rodzinne strony ale pozostają w aglomeracjach wielkomiejskich, bądź wyjeżdżają za granicę. Szansą są powstające nowe zakłady pracy i działalność turystyczna, której znaczenie wyraźnie wzrasta w ostatnich latach.

Z danych demograficznych ostatnich lat wynika, że systematycznie maleje liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów na terenie powiatu staszowskiego. Najgorsze są pod tym względem lata 2004 i 2005. Ten znaczny spadek urodzeń przedkłada się na politykę oświatową gmin i powiatu. W gminach dochodzi do zamykania małych szkół,

w tym szkół filialnych. Zlikwidowano między innymi Publiczną Szkołę Podstawową w Sielcu, zmniejszono stopień organizacyjny szkół w Woli Osowej i Wiązownicy Kolonii. Obecnie wszczęto procedurę likwidacji tych placówek. Ten wyraźny niż demograficzny przeniósł się już na gimnazja. Z powodu zmniejszenia liczby uczniów znacznie obniżono stopień organizacyjny Gimnazjum Nr 1 w Staszowie i Gimnazjum Nr 2 w Staszowie. Doszło do zwolnień nauczycieli. W kilku następnych latach ten niż będzie odczuwany w szkołach ponadgimnazjalnych Powiatu Staszowskiego. Zarząd Powiatu i dyrektorzy placówek oświatowych ciągle monitorują sytuację demograficzną i podejmują działania marketingowe i reklamowe poza obszarem powiatu. Ponadto znacznie polepszone warunki w szkołach ponadgimnazjalnych. Budynki oświatowe prezentują się bardzo dobrze. Ich poziom techniczny jest bardzo dobry. Planuje się dalsze modernizacje szkół. Dzięki temu, pomimo odpływu części młodzieży do renomowanych liceów w Krakowie, Kielcach Sandomierzu dochodzi do zrównoważenia tego ubytku uczniami spoza powiatu. Trzeba przyznać jednak, że młodzież, która trafia do naszych szkół nie posiada najwyższych umiejętności. Występują częste braki w wiadomościach i umiejętnościach i zachodzi potrzeba wyrównywania szans edukacyjnych. W ostatnich latach obserwuje się znaczny napływ młodzieży do szkół technikalnych. Na bazie istniejących technikum powstają nowe atrakcyjne zawody, które chętnie wybiera młodzież. Przykładem może być technik informatyk, technik hotelarstwa i technik organizacji usług gastronomicznych. Znacznie mniej młodzieży chce uczęszczać do technikum w zawodzie handlowiec. Powoli wzrasta zainteresowanie uczniów dwu i trzyletnimi zasadniczymi szkołami zawodowymi. Jednak jest duża grupa młodzieży, która chciałaby uczęszczać do techniku. Powoduje to częste ich przyjęcia do ww. placówek i późniejsze rozczarowanie młodzieży, gdyż ze względu na bardzo dużą liczbę przedmiotów nauczania techniku nie jest wcale szkołą łatwą, przeciwnie – jak wskazują wyniki egzaminów zewnętrznych jest to szkoła bardzo trudna i powinni do niej trafiać bardzo dobrzy i dobrzy uczniowie. Wpływ czynników zewnętrznych powoduje, że często jest inaczej. Mając to na uwadze nie powinniśmy się dziwić, że młodzież i rodzice w analizie SWOT często wskazuje na przemęczenie uczniów i krytykuje mnogość przedmiotów nauczania doszukując się tych, które ich zdaniem są zupełnie niepotrzebne, jak na przykład historia (!).

IV.2 Współpraca szkoły z zakładami pracy

Zespół Szkół Ekonomicznych im. Jana Pawła II w Staszowie jest placówką, w której na przekór prognozom demograficznych liczba uczniów wzrasta. Jeszcze niedawno szkoła była przeznaczona do likwidacji, a dzisiaj liczy 618 uczniów i jest liczącą się placówką w powiecie staszowskim. Możliwe to było dzięki ścisłej współpracy szkoły ze szkołami gimnazjalnymi, a przede wszystkim z zakładami pracy. Szkoła ściśle monitoruje rynek pracy i dostosowuje swoją ofertę edukacyjną do potrzeb rynku pracy. Nie dzieje się to chaotycznie. Niektórzy wskazują na to, że szkoła zbyt wolno reaguje na sygnały rynku pracy, ale sygnały płynące z zakładów pracy muszą być monitorowane i sprawdzone w dłuższej perspektywie czasowej, gdyż można narazić się na krótkofalowe zapotrzebowanie na pracowników, które bardzo szybko się kończy. Przykładem może być fakt, że w ubiegłym roku szkolnym mocno naciskano na tworzenie klas zawodowych o profilu krawiec, a dzisiaj setki doświadczonych krawców rejestruje się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne i nie mają oni większych szans na zatrudnienie w zawodzie. W ubiegłym roku szkolnym szkoła podpisała pakt o współpracy z zakładami pracy działającymi na lokalnym rynku pracy. Stałą praktyką jest zapraszanie przedstawicieli zakładów pracy na spotkania z młodzieżą, seminaria, sympozja i wizyty studyjne. Wymieniane są doświadczenia z pracodawcami, szkoła ściśle współpracuje z nimi organizując i nadzorując praktyki uczniowskie uczniowie w trakcie praktyk zawodowych poznają wymagania pracodawców i tajniki przyszłej pracy. Uczniowie uczestniczą w spotkaniach z przedstawicielami Powiatowego Urzędu Pracy w Staszowie, pracodawców. Nauczyciele planują i realizują treści kształcenia dotyczące przygotowania uczniów do wejścia na rynek pracy, np. tworzenie dokumentów potrzebnych do podjęcia pracy, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, podstawowe wiadomości z prawa pracy, kształci się w szkole umiejętności podejmowania działalności gospodarczej na własny rachunek. Stwarza to szanse na przygotowanie oferty edukacyjnej dostosowanej do wymagań i potrzeb nie tylko lokalnego, ale również regionalnego rynku pracy, kształtowanie kluczowych kompetencji zawodowych co w znacznym stopniu powinno wpłynąć na znalezienie przez absolwentów szkoły odpowiedniej pracy.

Wyniki analizy SWOT

Obszar: współpraca szkoły z lokalnym i regionalnym rynkiem pracy

Dyrekcja szkoły:

Silne strony:

- kreowanie środowiskowej akceptacji i wsparcia dla szkoły poprzez organizowanie sesji, sympozjów, spotkań, zapraszanie przedstawicieli PUP ;
- aktywna współpraca z pozaszkolnym środowiskiem edukacyjnym – stowarzyszeniami, policją, sądem rodzinnym,
- poszukiwanie „przezroczystości” informacyjnej szkoły przez udział w audycjach telewizyjnych, publikację artykułów w lokalnej prasie, aktualizacje dobrze prowadzonej strony internetowej szkoły,
- stała współpraca z lokalnymi partnerami,
- wymiana doświadczeń,
- realizacja praktyk zawodowych praktycznej nauki zawodowej,
- planowanie kierunków kształcenia,
- pobudzenie aspiracji przez organizowanie i sponsoring konkursów Arystoteles;

Szanse:

- wykorzystywanie możliwości płynących z umów partnerskich podpisywanych z zakładami pracy, bankami, instytucjami działającymi na terenie powiatu, województwa,
- przygotowanie oferty edukacyjnej, dostosowanej do wymagań i potrzeb nie tylko lokalnego rynku pracy,
- ukształtowanie kluczowych kompetencji zawodowych,
- znalezienie odpowiedniej pracy;

Słabe strony:

- brak zainteresowania i możliwości sponsoringu dla najlepszych absolwentów, w tym współpracą z Fundacją Aktywizacji i Rozwoju Młodzieży;
- brak środków na profesjonalne doradztwo zawodowe, mimo przygotowanej kadry,
- małe doświadczenie szkoły we współpracy ze szkołami Unii Europejskiej,
- mała elastyczność dostosowania się do wymagań i potrzeb rynku pracy;

Zagrożenia:

- nieudolne próby nadrobienia złej polityki oświatowej dotyczącej szkolnictwa zawodowego (naciski na wykształcenie ogólne, odejście od szkół zawodowych);
- wzrost poziomu bezrobocia w regionie, skutki kryzysu gospodarczego,
- wyższy wskaźnik bezrobocia,
- wzrost liczby absolwentów którzy nie spełniają wymogów rynku,
- słaba stabilność rynku pracy;

Nauczyciele

Silne strony:

- szkoła jest znana w środowisku (ponad 40-letnie doświadczenie), szczególnie wśród lokalnych instytucji finansowych, samorządowych, handlowo-usługowych,
- dobra współpraca z lokalnymi firmami,
- zwiększanie różnorodności kierunków kształcenia dostosowanych do zmian rynku pracy,
- wspieranie innowacyjnych form kształcenia np. e-learningu,
- uczniowie w trakcie praktyk zawodowych poznają wymagania pracodawców i tajniki przyszłej pracy,
- uczniowie uczestniczą w spotkaniach z przedstawicielami PUP w Staszowie, pracodawców
- nauczyciele planują i realizują treści kształcenia dotyczące przygotowania uczniów do wejścia na rynek pracy np. tworzenie dokumentów potrzebnych do podjęcia pracy, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, podstawowe wiadomości z prawa pracy,
- kształcenie umiejętności podejmowania działalności gospodarczej na własny rachunek,
- w szkole aktywnie działa doradca zawodowy z którego pomocy korzystają uczniowie głównie klas maturalnych,
- szkoła dostosowuje kierunki kształcenia do zmieniających się potrzeb rynku pracy,
- uczniowie wybierają „przyszłościowe” kierunki kształcenia (mają możliwość),
- współpraca szkoły z lokalnymi pracodawcami w trakcie praktycznej nauki zawodu,
- „wspólna” organizacja imprez kulturalnych, charytatywnych, oświatowo-wychowawczych,
- podpisanie paktów lokalnych,
- stała współpraca z lokalnymi organizacjami kulturowymi i instytucjami,

- wymiana doświadczeń pomiędzy szkołą a pracodawcami pod kątem planowania kierunków kształcenia,
- praktyki uczniów w lokalnych zakładach pracy,
- stała współpraca szkoły z lokalnymi zakładami pracy
- różnorodna oferta edukacyjna,
- dobra współpraca lokalnymi władzami samorządowymi,
- udział uczniów w imprezach lokalnych,
- organizowanie i udział w imprezach środowiskowych (rajdy, wycieczki),
- poznawanie problemów lokalnego środowiska,
- udział w konkursach, projektach
- spotkanie z przedstawicielami pracodawców i urzędu pracy,
- planowanie kariery zawodowej absolwentów,
- odpowiednia przygotowanie absolwentów pod kątem potrzeb rynku pracy,
- przygotowanie oferty edukacyjnej dostosowanej do wymagań i potrzeb nie tylko lokalnego rynku pracy,
- odpowiedni przepływ informacji pomiędzy pracodawcami a szkołą w kierunku niezbędnych kompetencji kluczowych i zawodowych;

Szanse:

- możliwość rozszerzenie współpracy pod względem terytorialnym, wykorzystując doświadczenia z rynku lokalnego,
- możliwość pozyskiwania sponsorów na lokalnym rynku pracy,
- możliwość pozyskiwania środków finansowych z różnych programów unijnych,
- wzbogacenie oferty edukacyjnej, dziś chociażby o zawody hotelarz, logistyk, informatyk z uwagi na bardzo dużą możliwość zdobycia pracy na terenie kraju i za granicą,
- promocja przedsiębiorczości,
- wzrost liczby osób podejmujących działalność gospodarczą na rynku lokalnym co powoduje zmniejszenie bezrobocia i wzrost nowych miejsc pracy,
- promowanie kształcenia przez całe życie, ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji przydatnych w gospodarce opartej na wiedzy,
- ukształtowanie odpowiedniej świadomości, tożsamości oraz postaw społecznych i zawodowych,

- możliwości poszerzenia umiejętności zawodowych,
- śledzenie zmian na rynku pracy i różnicowanie oferty w zależności od potrzeb środowiska lokalnego,
- dostosowanie oferty do potrzeb i prognoz rynku pracy,
- zwiększenie nakładów na oświatę,
- możliwość poznania własnego regionu,
- czynny udział uczniów w życiu regionu,
- możliwość rozwiązywania problemów środowiska lokalnego w przyszłości,
- dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy,
- doradztwo zawodowe;

Słabe strony:

- brak systematycznych badań rynku prowadzonych przez szkołę,
- brak możliwości przekwalifikowania w razie zmian prognoz rynku w trakcie trwania cyklu kształcenia,
- ze względu na dużą liczbę uczniów dojeżdżających do szkoły mała możliwość zorganizowania zajęć pozalekcyjnych i spotkań z lokalnymi przedsiębiorcami,
- małe doświadczenie we współpracy szkoły ze szkołami Unii Europejskiej
- ograniczony wybór pracodawców przyjmujących uczniów na praktyki zawodowe
- zbyt małe zaangażowanie pracodawców w przygotowanie oferty edukacyjnej,
- brak środków finansowych na realizację wspólnych działań promujących osiągnięcia szkoły,
- zbyt długi okres czasu dostosowywania się do wymagań i potrzeb rynku pracy,
- postawy społeczne uczniów,
- słaba motywacja uczniów do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym,
- małe zaangażowanie rodziców w życie szkoły,
- brak zainteresowania uczniów problemami środowiska lokalnego,
- brak chęci współpracy ze środowiskiem lokalnym,
- brak analizy prognoz rynku pracy;

Zagrożenia:

- większy odsetek uczniów zasilających szeregi bezrobotnych,
- brak aspiracji do działania na rynku lokalnym u nieznacznej grupy uczniowskiej,
- niski poziom przygotowania uczniów w czasie praktyk zawodowych,

- wzrost bezrobocia,
- wzrost liczby absolwentów, którzy nie będą spełniać wymagań rynku oraz jego zmieniających się potrzeb,
- niska świadomość absolwentów o konieczności kształcenia się przez całe życie,
- zwolnienia w największych zakładach pracy,
- masowe zwolnienia pracowników w regionie,
- upadek firm,
- wzrost egoizmu,
- brak świadomości potrzeb i prognoz na rynku pracy,
- brak należytego wsparcia ze strony rodziców,
- obojętność wobec możliwości wpływu na rozwój lokalnego środowiska po ukończeniu edukacji,
- brak zainteresowania ze strony władz gminnych;

Uczniowie

Silne strony:

- organizowanie warsztatów dla uczniów,
- dobra orientacja ucznia na rynku pracy,
- na skutek współpracy z lokalnym i regionalnym rynkiem pracy szkoła tworzy nowe kierunki kształcenia,
- duża współpraca szkoły z regionalnymi przedsiębiorcami,
- praktyki uczniów,
- szkoła współpracuje z różnymi instytucjami,
- dobra współpraca szkoły z urzędem pracy,
- organizowanie przez szkołę spotkań z ludźmi działającymi na lokalnym rynku pracy,
- zdobywanie przez praktyki zawodowe nowych umiejętności;

Szanse:

- łatwiejsze znalezienie pracy,
- dobre wykształcenie wpływa na znalezienie pracy;

Słabe strony:

- encyklopedyczne nauczanie,
- krótki okres praktyki zawodowej;

Zagrożenia:

- duże bezrobocie,
- kryzys gospodarczy,
- niechętnie przyjmowanie uczniów na praktyki,
- bankructwa lokalnych przedsiębiorców,
- zbyt mała liczba zakładów pracy,
- zła kondycja psychiczna osób nie mogących znaleźć pracy;

Rodzice

Silne strony:

- szkoła umożliwia uczniowi uzyskanie potrzebnej wiedzy do wybranego zawodu,
- dobra znajomość wymogów i rynku pracy,
- praktyka zawodowa,
- nawiązanie kontaktów z innymi placówkami na terenie innych powiatów, województw pozwala dyrektorom, nauczycielom i uczniom poprzez wymianę doświadczeń pozyskać nową wiedzę, doświadczenia, pomoce dydaktyczne,
- możliwość zdobycia doświadczenia w zawodzie
- praktyki zawodowe,
- wyjazdy za granicę w celu szkolenia zawodowego,
- możliwość odbywania praktyk zawodowych w lokalnych instytucjach i zakładach,
- dostosowanie miejsca praktyki do miejsca zamieszkania oraz możliwości dojazdu ucznia;

Szanse:

- dobra znajomość potrzebnej wiedzy wymaganej w zawodzie,
- możliwość tworzenia nowych kierunków adekwatnych do potrzeb rynku pracy,
- uzyskanie dobrego zawodu w przyszłości,
- wzrastające znaczenie współpracy wiedzy z ośrodkami lokalnymi,
- poszerzenie swoich umiejętności,
- uzyskanie doświadczenia zawodowego,
- dobrze płatna praca,
- możliwość znalezienia lepszej pracy,
- wyższe kwalifikacje,
- zdobycie wiedzy praktycznej, możliwość wykazania się,

- zdobycie umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej (zdobytej w szkole) w praktyce,
- uzyskanie doświadczenia zawodowego;

Słabe strony:

- niemożliwość przewidywania potrzeb rynku pracy w warunkach istniejącego kryzysu,
- nieznanostwo potrzeb rynku pracy,
- nieprawidłowe prowadzenie praktyk, mała wiedza praktyczna oraz małe zainteresowanie praktykantami,
- niewystarczające dostosowanie programów edukacyjnych do potrzeb regionu,
- niski poziom kwalifikacji lokalnych kadr kierowniczych,
- za krótki czas praktyk zawodowych, małe zainteresowanie opiekunów,
- niewielkie zainteresowanie firm przyjmowaniem uczniów na praktyki zawodowe;

Zagrożenia:

- brak wykształconej kadry pracowniczej w przyszłości,
- obniżenie szans zdobycia danego zawodu na który jest zapotrzebowanie na rynku pracy,
- zdobycie złego zawodu w którym nie będziemy się mogli dobrze zrealizować,
- emigracja wykwalifikowanych ludzi do dużych miast,
- brak rozeznania w obowiązkach na danych stanowiskach pracy;

Pracodawcy

Silne strony:

- rozeznanie w rynku pracy,
- znajomość form i możliwości kwalifikacji zawodowych,
- umiejętność dostosowania swoich zdolności do potrzeb rynku,
- umiejętność poradzenia sobie w sytuacjach kryzysowych,
- wieloletnie doświadczenie w realizacji kierunków edukacyjnych dla młodzieży,
- dogodne położenie szkoły i instytucji wspierających rynek pracy umożliwiające sprawną współpracę,
- kreatywność młodzieży,
- współpraca z instytucjami lokalnego samorządu,
- współpraca szkoły z pracodawcami w trakcie praktycznej nauki zawodu,

- przepływ informacji pomiędzy szkołą, a pracodawca pozwalający na odpowiednie przygotowanie absolwentów;

Szanse:

- rozwój umiejętności samo radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- znalezienie odpowiedniej pracy dostosowanej do potrzeb i umiejętności,
- możliwość wypracowania działań stymulujących zainteresowanie młodzieży regionalnym rynkiem pracy,
- powstanie Centrum Aktywizacji Zawodowej;

Słabe strony:

- niedostosowanie do wymogów rynku,
- brak wiedzy o rynku pracy,
- brak rozeznania w zasobach osobowych nowego pokolenia,
- małe zainteresowanie uczniów tematyką rynku pracy na etapie nauki w szkole,
- brak ustawodawstwa w zakresie współpracy edukacyjnej pracodawców i szkół,
- niski udział pracodawców w procesie edukacji,
- niedostateczny kontakt szkół z instytucjami rynku pracy,
- brak w szkołach doradców zawodowych badających predyspozycje uczniów kończących edukację,
- brak środków finansowych na realizację programów wspierających dostosowanie do rynku pracy,
- małe zaangażowanie pracodawców w edukację,
- brak potrzeby kształcenia się w kierunku zdobywania potrzebnych kwalifikacji;

Zagrożenia:

- wzrost bezrobocia,
- pogłębienie kryzysu związanego z umiejętnością przekwalifikowania się
- trudności w stanie życiowym,
- zamykanie drogi do praktyk przez niektóre firmy,
- zanik specjalizacji w szkołach,
- brak miejsc pracy;

Instytucje współpracujące ze szkołą

Silne strony:

- w pracy z uczniem szkoła wykorzystuje znajomość rynku pracy, dostosowuje kierunki kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy,
- szkoła aktywnie poszukuje partnerów do współpracy,
- modelowanie wsparcia szkoły ze strony organizacji pozarządowych poprzez organizowanie szkoleń, spotkań z politykami, samorządowcami, aktorami oraz organizacja akcji o charakterze charytatywnym, szkoleniowym oraz turystycznym z udziałem wolontariuszy,
- działalność szkoły na rzecz przygotowania uczniów do funkcjonowania w zmieniających się realiach rynku pracy;

Szanse:

- uproszczenie procedur współpracy
- stworzenie jedynej w Polsce formacji gwardyjskiej w oparciu tylko i wyłącznie o uczniów ZSE,
- stała współpraca ze Staszowskim Ośrodkiem Kultury, zaangażowanie uczniów ZSE w funkcjonowanie Chorągwi Rycerstwa Ziemi Staszowskiej i Gwardii Honorowej Papieża Jana Pawła II,
- możliwość wykorzystania profesjonalnej wiedzy i informacji w pracy dydaktyczno – wychowawczej,
- uwrażliwienie społeczności szkolnej na pomoc ludziom potrzebującym lub znajdującym się chwilowo w trudnej sytuacji życiowej;

Słabe strony:

- ograniczona elastyczność dostosowania, wynikająca z procedur,
- brak środków finansowych na wyposażenie wskazanych wyżej formacji,
- słabe lub całkowity brak możliwości finansowych na wsparcie działań o charakterze i doradczym,

Zagrożenia:

- niechęć niektórych pracodawców do zatrudniania praktykantów, związana z dużą odpowiedzialnością za uczniów,

- przedmiotowe traktowanie człowieka w sytuacjach prawnych lub trudnych ze względów środowiskowych,
- osłabienie wrażliwości na potrzeby ludzkie,

Organ prowadzący:

Silne strony:

- dobra współpraca z PUP,
- dostosowanie kierunków kształcenia do wymogów i zapotrzebowania lokalnego rynku pracy,
- szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych,
- podnoszenie kwalifikacji, szkolenia, stały rozwój kadry pedagogicznej;

Szanse:

- uruchomienie krótkich i różnorodnych form kształcenia zawodowego,
- organizacja dodatkowych zajęć dla uczniów,
- możliwość rozwoju oferty edukacyjnej szkoły przy wsparciu środków zewnętrznych;

Słabe strony:

- ograniczone zainteresowanie środowiska lokalnego problematyką wkraczających na rynek pracy absolwentów szkół średnich i zawodowych (brak tzw. „targów pracy”),
- brak doradcy zawodowego;

Zagrożenia:

- brak konkurencji na rynku pracy i tym samym ograniczona rola szkoły;

V. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Przeprowadzona diagnoza stanowi cenne źródło opinii o szkole, nauczycielach, uczniach i absolwentach szkoły z punktu widzenia różnych respondentów. Wskazuje na duże zainteresowanie środowiska szkolnego rozwojem kompetencji kluczowych, które z pewnością do tej pory nie były kształtowane w wystarczający sposób. Realizacja projektu pozwoli na lepsze przygotowanie przyszłych absolwentów do dalszych studiów i przyszłej pracy. Rzeczowość wypowiedzi na kartach analizy SWOT dobrze rokuje na przyszłość i świadczy o rzetelności danych zebranych podczas badania. Diagnoza wskazała na szereg silnych stron szkoły. Należą do nich przede wszystkim:

- profesjonalnie wykształcona kadra,
- zaangażowanie nauczycieli w pozyskiwanie środków unijnych na poprawę działalności szkoły,
- zaangażowanie dyrekcji w poprawę wizerunku szkoły,
- dostosowanie kierunków kształcenia do wymogów i zapotrzebowania lokalnego rynku pracy,
- dobra baza lokalowa i wyposażenie w sprzęt komputerowy,
- dostosowanie programów nauczania do potrzeb zmieniającego się rynku pracy,
- szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych,
- osiągnięcia uczniów w różnych konkursach wiedzy, zwłaszcza ekonomicznej,
- umiejętność reprezentowania przez uczniów szkoły na zewnątrz,
- promowanie mobilności, elastyczności i przedsiębiorczości i dostosowanie się do zmieniających się warunków rynku pracy,
- szeroka działalność szkoły w środowisku.

Respondenci podawali również szereg słabych stron, które placówka powinna wyeliminować, gdyż grozi to obniżeniem standardów kształcenia. Do słabych stron należą przede wszystkim:

- brak doradcy zawodowego,
- brak wystarczającej ilości pracowni szkolnych w pełnym procesie edukacyjnym,
- niedostateczne działania w zakresie zwiększenia dostępności osób niepełnosprawnych do infrastruktury edukacyjnej,

- niewystarczający system motywowania uczniów,
słaba zdawalność egzaminu zawodowego w szkole.

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy:

- dokonać analizy wybranych programów nauczania oraz podręczników,
- zweryfikować system motywowania uczniów,
- przeanalizować skuteczność przedmiotowych systemów oceniania,
- przygotować program naprawczy celem lepszego przygotowania do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe,
- zapewnić możliwość doskonalenia przede wszystkim nauczycielom przedmiotów zawodowych,
- kontynuować proces informatyzacji szkoły,
- eksponować osiągnięcia uczniów i szkoły,
- celem lepszego przygotowania uczniów do życia w obywatelskim społeczeństwie informacyjnym kształcić kompetencje kluczowe uczniów,
- wyposażyć pracownie lekcyjne w sprzęt i pomoce dydaktyczne,
- kształtować u uczniów postawy otwartości, mobilności, odpowiedzialności za siebie i szkołę,
- położyć nacisk na podniesienie efektów kształcenia z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i języków obcych,
- w nauczaniu stosować alternatywne sposoby nauczania.

Realizacja programu „Szkoła Kluczowych Kompetencji” pozwoli na nawiązanie ściślejszej współpracy nauczycieli, uczniów i środowiska pracodawców celem lepszego przygotowania uczniów do egzaminów zewnętrznych i przyszłej pracy.